COMPENDIUM 9

Anatomico-Oeconomicum

Ea omnia complectens, quæ ad

Cognitam Humani Corporis Oeconomiam

Spectant.

Cui quo clariùs eluceſcat, quanti ſit Anatomia in Medicinâ tam Diagnoſticâ & Prognoſticâ quam Practicâ, adjiciuntur

PRÆLECTIONES

Laxum & ſtrictum Fibræ Animalis ſtatum

ACTIONES MEDICAMENTORUM

Artem Obſtetricariam

ET

PROXIMAS MORTIS CAUSAS

Anatomicis Principiis exponentes,

In Uſum Academiæ Oxonienſis conſtructum a FRAN. NICHOLLS, M. D. C. M. L. S. F. R. S. & Præl. Anat. Oxon.

Neque enim, cum dolor intùs incidit, ſcire, quid doleat, eum, qui, quâ parte quodque viſcus inteſtinumve ſit, non cognoverit. Neque curari, quod ægrum eſt, poſſe ab eo, qui quid ſit ignoret. CELSUS.

LONDINI:
Impenſis JOHANNIS CLARKE apud Biblium juxta Excambium Regium.
M.DCC.XXXVI.

PRÆFATIO.

NEC inutile omninò ſit nec ingratum, *Academici*, ſi Compendio hui Anatomico pauca quædam de Uſu Anatomiæ prænotaverim; cum pleri que medicæ artis Tyrones ita ab impiâ iſtâ & inutili, ut videatur, cada verum laniatione abhorreant, ut Humano Sanguine imbui, crimen pluſquam expia bile credant: Hinc religioſæ nimis & effæminatæ menti ſe victos tradunt, in oppoſita Empiricorum partes tranſeunt, & curativas indicationes a ſolis juvantibus & lædenti bus ſumendas pronuntiant. Cum tamen fallax ſit omnis medicinæ praxis, & d corio Humano ſæpiſſimè luſura, quæ notæ corporis ſtructuræ non innititur.

Quî fieri enim poſſit, ut intelligatur morbi *Pathologia*, niſi ex cognitâ priùs parti Structurâ, cui πάθος inſedit: Varius omnino cum ſit ejuſdem morbi genius, pr variâ partium indole, quæ eodem morbo afficiantur. Oſſium Fracturæ nihil per ſ habent periculi; eo tamen momenti ſunt majoris, quo accuminata jam oſſa has ve illas partes lacerant, quæ Inflammatione & Sphacelo faciliùs occupantur, & Sphacel occupatæ mortem citiùs inducunt: Hinc quæ primo intuitu ejuſdem fere indoli Fracturæ videantur, curationem tamen poſcunt quàm diſſimillimam: Illis cum ſati ſit conſultum, ſi diſſitæ oſſis partes faſciis componantur; His vero neceſſe ſit, u cum Membro auferantur, ne pars ſincera totumque tandem corpus in Sphacelum trahatur. Hujus rei pro exemplo ſit Cruris Fractura; quæ, ſi in ſuperiorem incidat partem, nullius plerùmque aut periculi eſt aut negotij; Partes enim, quæ, ibi ſe lacerandas objiciunt, Membranoſæ plerùmque ſunt & Muſculoſæ, quæ neque inflammationi adeo ſunt aptæ, nec inflammatæ ita pertinacitèr in Sphacelum ducunt. Quod ſi Cruris inferiori parti obtingat Fractura, ſummi ibi res eſt periculi; plurimi quippe Tendines ibi adſunt lacerandi, qui & facillimè inflammantur, & inflammati ferè ſemper Sphacelum induunt.

Idem profectò de Morbis inflammatoriis dicendum ſit; qui quidèm tantò pejoris ſunt ominis, quantò partes vitæ magis neceſſarias, vel in ſuis officiis obeundis impediant, vel deſtruant: Hæc tamen ab inflammatoriis morbis pericula, ut ut magno a ſe invicem diſtent intervallo, non alitèr tamen ſæpe dignoſcuntur quam ex bene perſpectâ Corporis Structurâ. Pulmonum inflammatio, cum dolore plerumque careat, ex cervicis erectione & Clavicularum elevatione maximè dignoſcitur; dictam interim *Peripneumoniam* a Cervicis erectione & Clavicularum elevatione indicari, iis ſolis conſtat, quibus muſculorum Scalenorum & Serratorum ſitus & uſus priùs innotuerunt; neque ipſi tamen noſcant quantum exinde periculi immineat, niſi Situm & Structuram eorum omnium intellexerint, quæ exinde ita aut comprimi aut deſtrui poſſint, ut tollatur Sanguinis motus.

Plura

Plura hujuſmodi afferri poſſint exempla; hic vero loci ſatis ſit obſervâſſe, unicuique Morbo propria quædam dari ſymptomata a partis affectæ Structurâ pendentia, quæ, ſi a vagis fictiſque ſymptomatis ſæpiùs ſeligerentur, medicinæ praxin homine digniorem, medicis faciliorem, totique humano generi feliciorem redderent.

Utcunque vero manca claudicet *Pathologia*, quæ principiis Anatomicis non innititur, magis adhuc laborat ars *Therapeutica*, quæ nullis ducta conſiliis quaſi in tenebris oberrat, ibi forſan maximè obfutura, ubi maximè profuturam ſe ſperat. In omni operatione Chirurgicâ, facilis profecto eſt in errorem lapſus, nec retrò pedem referre tum forſan licebit, cum alienæ ignorantiæ pœnas moriens luat æger. Oſſi luxato quis ſuccurrat? niſi oſſium priùs formas, juncturas, & motus bene perſpexerit; cum ſuus ſit cuique oſſi proprius reductionis modus? *Cataractam* quis deprimet? *Calculum* quis extrahet? niſi ſitum & ſtructuram eorum omnium intellexerit, quæ vulneranda, laceranda, aliove quocunque modo perturbanda occurrant?

Nec ab internis medicorum armis minus imminet periculi, niſi, quo torqueantur noſcat Medicus: Quis enim aut *purgans*, aut *vomitorium* quidpiam tutò adhibeat? niſi eorum operandi modum, eaque omnia, quæ exinde pati poſſint, noverit. Multis in morbis ita aut obſint, aut proſint *vomitoria*, ut nihil magis: Unde tamen & quibus in morbis ita aut obſint, aut proſint, iis ſolis conſtat, quibus corporis ſtructura ſatis eſt perſpecta.

Iniquè ideo ab iis factum eſt, qui, Anatomicis conſiliis rejectis, medicamina ſortiuntur ægris pro fortuna vel læſura vel profuturâ. Hos ego Celſi verbis monitos velim, *Rationalem quidem Medicinam eſſe debere; inſtrui vero ab evidentibus cauſis: Incidere itaque corpora Mortuorum diſcentibus eſt neceſſarium.*

COMPEN-

Fig. 1. *Exprimit fibræ Animalis particulam cavo-conicam.*

Fig 2. *Exprimit fibræ portiunculum ex ejuſmodi particulis conſtructam.*

Fig. 3. *Fibrarum faſciculus tranſverſim ſectus ut appareat fibras cylindricas non niſi in minimâ lineâ ſe mutuò attingere, unde minima fit cohæsio.*

Eædem tamen fibræ diſtentæ æqualiter a formâ naturali cylindricâ recedunt; et fiunt Hexagonæ, unde ſumma fit interſe cohæſio; ut in Cartilaginibus.

A. *Fibrarum faſciculus tranſverſim ſectus.*

B. *Eædem fibræ præ diſtenſione a cylindricis in Hexagonas mutatæ, unde univerſum contactum acquirunt.*

Fig. 1.

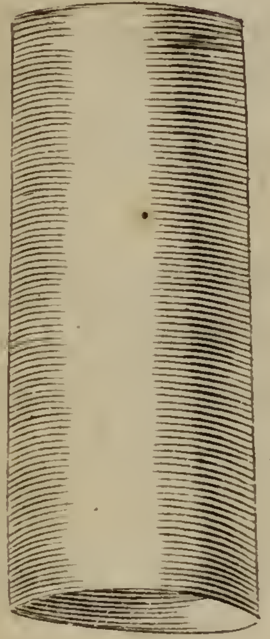
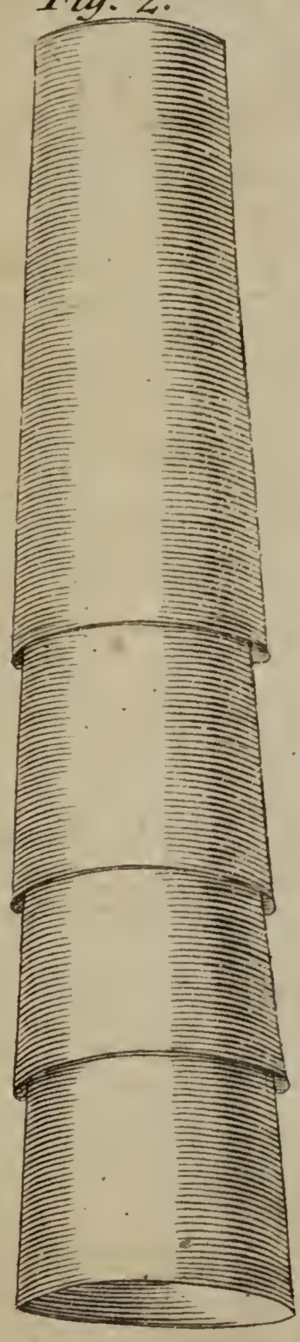
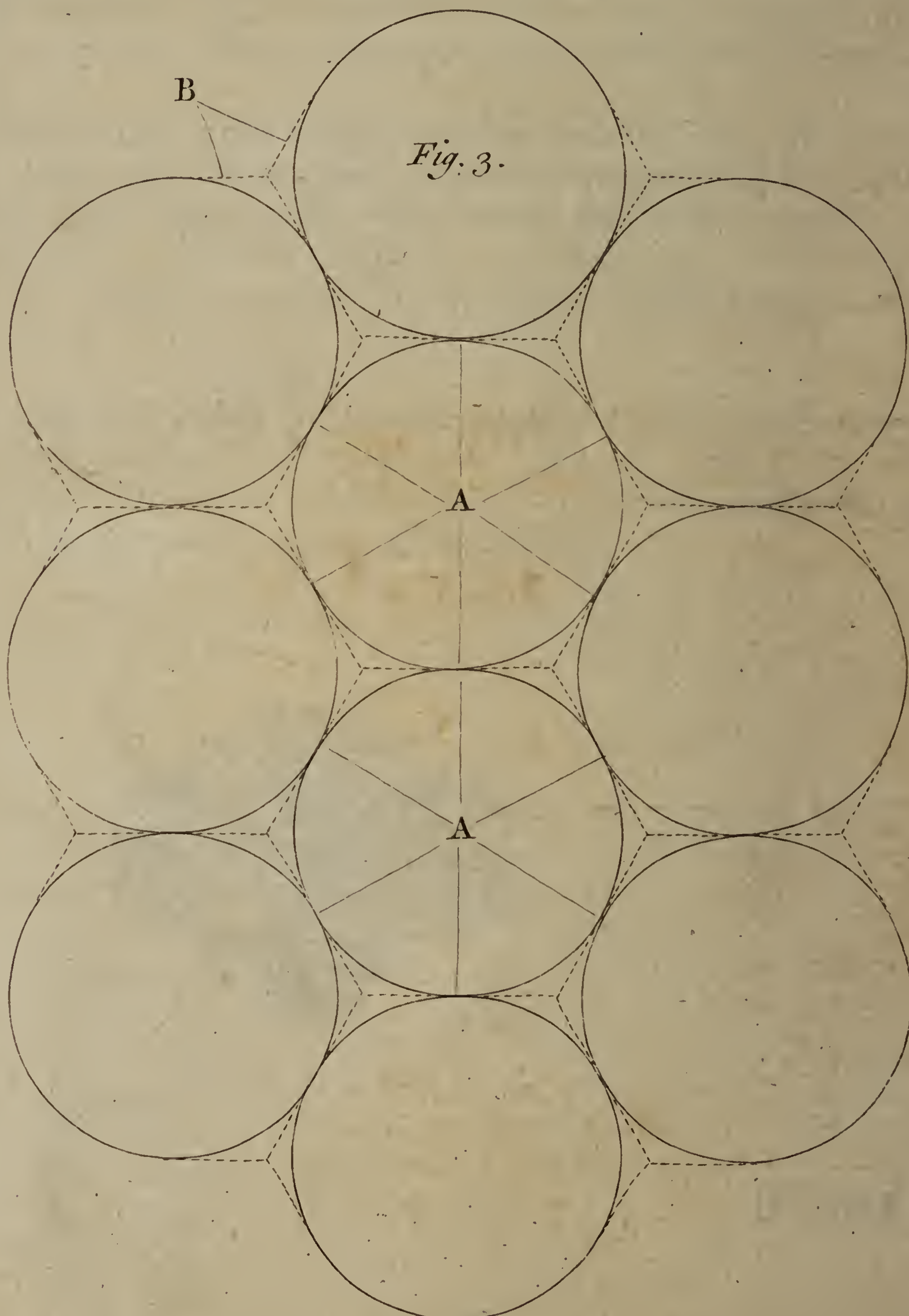

Fig. 2.

COMPENDIUM ANATOMICUM.

Prælectio Prima.

De Animali in Genere; Fibris; & Ligamentis.

- **Animal**
  - Quid?
  - Specificatio?
    - Quid?
    - Uſus?
      - cuique ſpeciei ſua ſunt
        - Commoda.
        - Incommoda.
          - Quæ Homini?
- **Anatomia**
  - Quid?
  - Objectum? Œconomiæ Deductio a cognitâ partium ſtructurâ.
  - Subjectum
    - Generale omne Animal.
    - Speciale Homo; præſertìm in uſus Medicos.
  - Uſus? Deductio eorum, quæ Animalis ſalutem
    - perturbant.
    - perturbatam reſtituant.
    - Rectam conſervant.
- **Animalis**
  - Subſtantia
    - Fluida.
    - Solida.
      - ſtatus
        - Alcaleſcens.
        - Alcalinus.
        - Volatilis.
        - Cauſticus.
          - Vis Aſſimilans Quid?
  - Partes ſimilares. Fibræ
    - Ligamenta.
    - Membranæ.
      - Arteriæ.
      - Venæ.
      - Lymphatica.
      - Nervi.
        - Adeps.
        - Glandulæ.
        - Muſculi.
        - Cartilagines.
        - Oſſa.
- **Fibra**
  - Forma
    - ex cavo-conicis ſegmentis in ſe mutuò receptis.
    - Cylindrica. Vid. Fig. 1^mam^ & 2^dam^.
  - Elaſticitas unde?
  - Vis reſtitutiva ab elaſticitate diſtincta.
  - Accretio, unde?
  - Aptitudo ad motus; unde Fluidorum Eucraſi reſpondens?
  - Conſolidatio vulneratarum, unde?
- **Ligamentum Inelaſticum**
  - Perfectum
    - Tendines muſculorum.
    - Ligamenta
      - Carpi.
      - Tarſi.
      - Sterni.
      - Pouparti.
    - Dura Mater.
    - Media pericardii membrana.
    - Color ſplendens pro ratione elaſticitatis
      - magìs.
      - minùs.
    - Immutatio a coctione.
  - Degeneratum
    - Color? qualis perfecti in aquâ cocti.
    - Tendo muſculi ſupraſpinati.
    - Capſulæ quorundam Articulorum.
    - Faſciæ Abdominis.
    - Ligamenta
      - Pubis.
      - Oſſis ſacri.
      - Intervertebralia.
  - Uſus
    - Perfecti?
    - Degenerati?

Ligamentum Elaſticum
- Color ex albo Flaveſcens.
- Fibrarum diſpoſitio.
- Immutatio nulla a
  - coctione levi.
  - maceratione in ſpiritu Vini.
- Maximè notandum in Anſeris Alâ.
- Ligamentum colli in Brutis.
- Ligamenta Arcualia inter vertebras Hominis.
- Media Arteriarum ſubſtantia in
  - Homine.
  - Brutis.
- Uſus?

Prælectio Secunda.

De Membrànis; Adipe; Arteriis; Venis; & Lymphaticis.

Membrana
- Structura? ex fibris ferè ut in Linteis ſibi invicèm contextis.
- Species?
  - Connectens; unde ſubſtantia reticularis. Uſus?
  - Continens;
    - Species?
      - Ligamentalis.
      - Muſcularis.
      - Vaſcularis.
      - Nervea.
      - Glandularis.
      - Villoſa.
    - Uſus?

Adeps
- Subſtantia? Arteriæ minimæ veſiculis obſitæ oleo repletis.
- Situs?
- Specificatio in
  - Adipem.
  - Sævum.
  - Medullam.
  - Differentia?
- Uſus Olei in
  - Sanguine?
  - Veſiculis adipoſis?
  - Cavitatibus corporis?

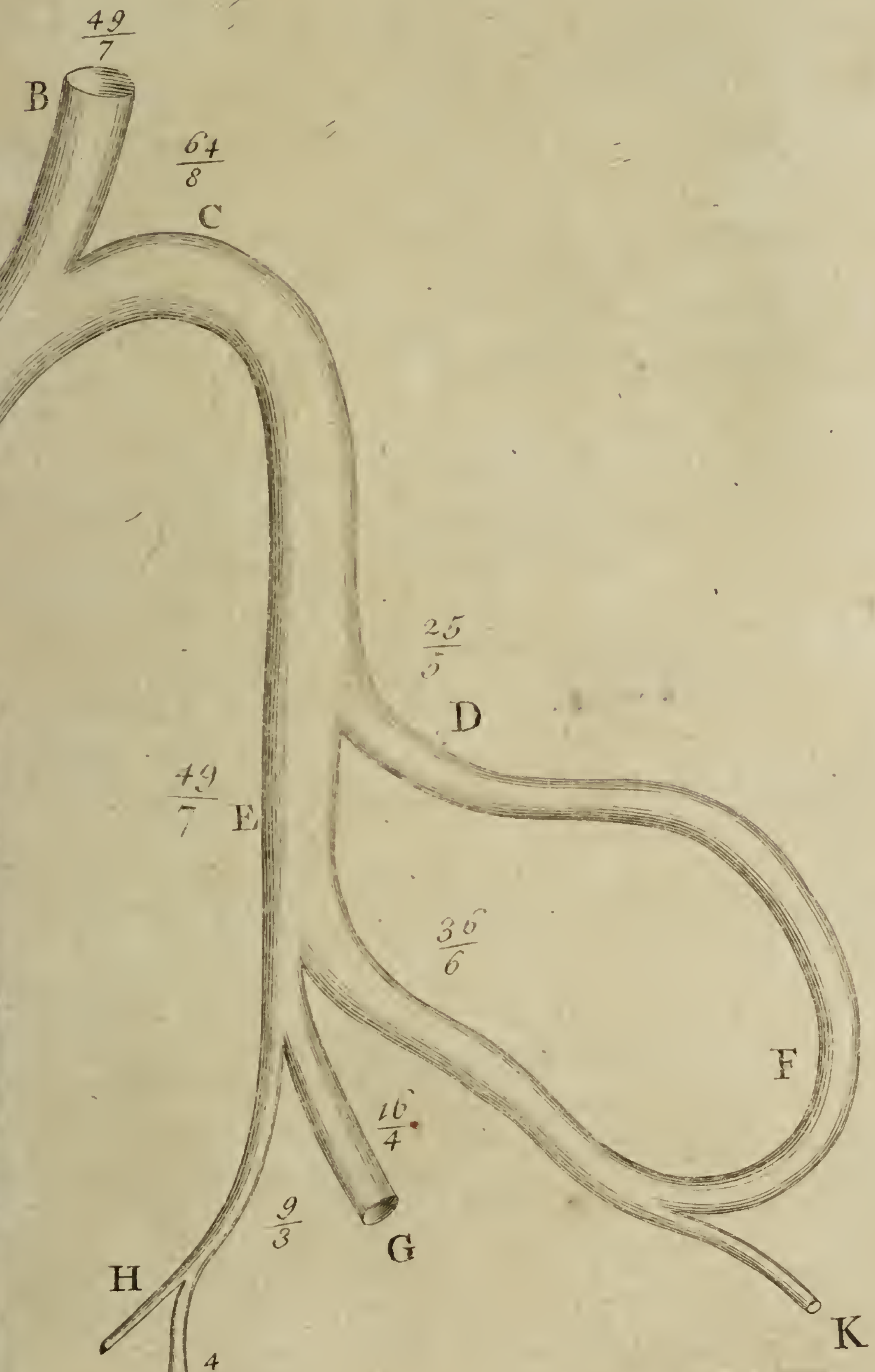
Arteria
- Quid?
- Unde Dicta?
- Quotuplex?
  - Pulmonalis.
    - Exortus a dextro Cordis Ventriculo.
    - Diſtributio per Pulmonum ſubſtantiam.
  - Aorta.
    - Exortus a ſiniſtro cordis ventriculo.
    - Diſtributio per univerſum corpus.
- Forma
  - Totius Arteriæ? Conica cum Baſi verſus
    - Extrema.
    - Cor.
  - Cujuſque ſegmenti Cylindrica.
- Capillaris
  - Quid?
  - Variatio.
- Tunicæ?
  - Propriæ,
    - Interna Membranoſa.
    - Media Ligamento-Elaſtica.
    - Externa Vaſculo-Elaſtica.
  - Communis, connectens; quæ intùs
    - adipoſa.
    - celluloſa.
- Nervi?

Fig. 4. Arteriam exhibet.

Fig. 5. Musculum exhibet, cujus fibræ Rectæ sunt.

Fig. 6. Musculum exhibet penniformem.

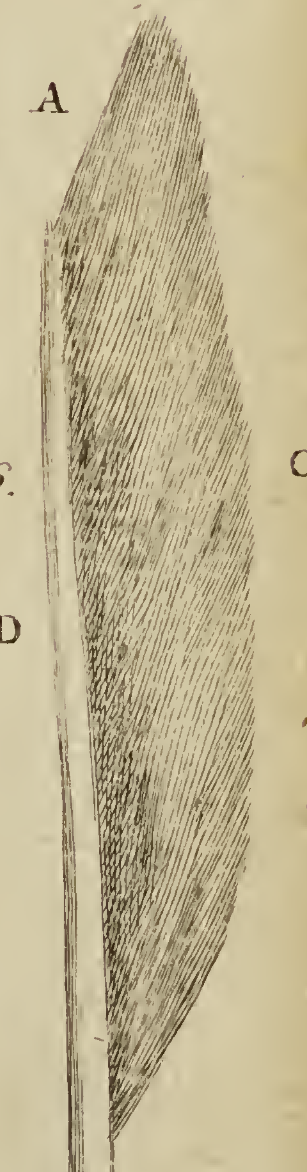
Fig. 4.

ig. 5.

Fig. 6.

- **Arteria**
  - Situs generalis?
    - Unde?
    - Uſus?
  - Motus
    - Diaſtole
      - Quid? Arteriæ Dilatatio a ſanguine immiſſo.
      - Species
        - Magna. / Parva. — Quantitati ſanguinis — Reſpondens
        - Tarda. / Celer. — Cordis ſyſtoli — Reſpondens
        - Dura. / Mollis. — Arteriæ tenſioni — Reſpondens
      - Uſus?
      - An ad eam requiratur Capillarium conſtrictio.
    - Syſtole?
      - Quid? contractio a
        - Stimulo repletionis / Vi elaſticâ — pendens.
      - Uſus? ad
        - Auriculæ Dilatationem.
        - Motum omnium fluidorum in Corpore.
  - An tota Arteria ſimul repletur?
    - Unde? ab æquabili ſuâ reſiſtentiâ.
    - Uſus?
      - Ut ſanguis æquè mixtus diſtribuatur
      - Ut vi majore fluida propellantur.
  - An ſanguinis eò major Velocitas, quo arteria magis convoluta? etiam.
  - Anaſtomoſes
    - Quid?
    - An in omni Corporis parte reperiantur? nequaquam.
    - Uſus? ad æqualem ſanguinis Diſtributionem conſervandam.
- **Vena**
  - Quid?
  - Forma
    - Totius? conica cum Baſi verſus
      - Extrema.
      - Cor.
    - Cujuſque ſegmenti? Cylindrica.
  - Situs?
    - Quandoque juxta Arterias.
    - Sæpe ab iis Diſtans.
  - Tunicæ
    - Propriæ
      - Interna Membranoſa.
      - Media Continens.
      - Externa Vaſculoſa.
    - Communis connectens? quæ intùs
      - Celluloſa.
      - Adipoſa.
  - Valvulæ
    - Ubi ſitæ?
    - Quales? ſæpe duplicatæ; quandoq; ſimplices.
    - Uſus? ut præſcindatur ſanguinis preſſura.
  - Anaſtomoſes.
  - Uſus?
  - Progreſſus ſanguinis
    - Quo tempore fiat?
    - Unde pendeat?
  - Ratio capacitatis ad arterias
    - Proportione quadruplicatâ.
    - Sæpe varia a Corporis
      - Statu.
      - Situ.
- **Lymphatica**
  - Arterioſa
    - Quid?
    - Uſus?
    - Motus? Nullus pulſatilis.
  - Venoſa
    - Quid?
    - Subſtantia? ex tenuiſſimâ Membranâ.
    - Forma? eadem ferè quæ Venis.
    - Situs? juxta Arterias & Venas.
    - Valvulæ? frequentiores quàm in Venis: Unde?
    - Glandulæ?
      - Situs?
      - Uſus?

Prælectio Tertia.

De Nervis, Glandulis, & Muſculis.

- **Nervus**
  - Quid?
  - Forma?
  - Subſtantia ex faſciculis minorum, tandemque ex minimis nervulis.
  - Tunicæ a
    - Durâ
    - Piâ
    - Matre in Nervo optico maximè viſibiles.
  - Origo a
    - Medullâ oblongatâ cerebri.
    - Medullâ ſpinali.
  - Ganglia.
  - Terminatio.
  - Uſus?
    - Senſatio.
    - Motus Muſculorum.
  - Senſatio
    - Quid?
    - Quotuplex?
      - Conſcia de quâ cogitamus.
      - Inconſcia de quâ non cogitamus. *ut singultus*
    - An pendeat a
      - Fluidis Nerveis undulatis?
      - Solidis Nervorum Vibratis?
      - Nervi ſubſtantiâ contractâ?
- **Glandula**
  - Quid?
  - Unde ſic Dicta?
  - Specificatio
    - Falſa in
      - Conglobatas; Quid?
      - Conglomeratas;
        - Quid?
        - Uſus?
    - Rectior in
      - Sinuoſas
      - Tubuloſas
      - Æquas
      - ut
        - Renes.
        - Teſtes.
        - Hepar.
    - Altera in Glandulas ex
      - Officio.
      - Formâ.
  - Vaſa?
    - Arteria ex quâ
      - Tomentum in Cerebro.
      - Cryptæ in Renibus.
      - Penicilli in Liene.
    - Ductus
      - Secretorii
        - Recti.
        - Contorti. Uſus?
      - Excretorii. Quid in
        - Hepate?
        - Rene?
    - Lymphatica quæ a ductibus ſecretoriis exoriuntur.
    - Vena.
  - Nervi?
  - Tunicæ ad
    - Majorem vaſorum vim, ut in
      - Rene.
      - Teſte.
    - Irritationes præcavendas, ut in Hepate.
  - De
    - Secretione Animali
      - Simplici.
      - Compoſitâ.
    - Organis præparatoriis, ut in
      - Hepate.
      - Teſte.

- Muſculus
  - Quid?
  - Partes?
    - Venter.
    - Caput. } Quæ quandòque commutantur.
    - Cauda. }
  - Tunica propria, quæ
    - Adipoſa. Uſus?
    - Faſciculos & Fibras connectit.
  - Subſtantia ex
    - Vaſis ſanguiferis numeroſiſſimis.
    - Faſciculis Fibrarum Veſiculatarum.
    - Nervulis vaſa ſanguifera comitantibus.
  - Forma?
    - Recta.
    - Pennæformis
      - Simplex.
      - Duplex.
      - Multiplex.
  - Motus?
    - Elaſticus.
    - Inſtrumentalis ſive Muſcularis.
  - De Motu Muſculari
    - Voluntario.
    - Involuntario
      - Determinato.
      - Indeterminato.

Prælectio Quarta.

De Oſſibus in Genere; Cartilaginibus; & Oſſificatione.

- Os
  - Subſtantia
    - Chymica
      - Sal; quod totum volatile.
      - Oleum.
      - Terra; quæ in Acidis ſolubilis.
    - Naturalis
      - Terra; quæ maxima eſt Oſſis Pars.
      - Fibræ Cartilagineæ.
    - Anatomica
      - Compacta.
      - Cellularis. } ad vaſa ſuſtinenda.
      - Reticularis. }
  - Color
    - In Homine Albus.
    - In Specie Pulli Indici niger.
    - In Ave Amadavadæâ flaveſcens.
    - In Piſce Acu vulgari poſt coctionem viridis.
  - Partes
    - Epiphyſis
      - Quid?
      - Uſus ad
        - Oſſificationem.
        - Partum faciliorem.
        - Ligamentorum Inſertionem.
    - Apophyſis
      - Quid?
      - Adnata ex epiphyſeos unione.
      - Enata
        - Connata; ut Zygomatica.
        - Evulſa ut Maſtoeides.
      - Uſus? ad
        - Vim Muſculorum.
        - Situm Muſculorum.
        - Baſin majorem.
    - Diaphyſis
      - Quid?
      - An a muſculorum compreſſione oriatur?

- Os
  - Perioſteum
    - Externum a muſculorum tendinibus ortum.
    - Internum a Ligamentis productum.
    - Uſus ad
      - Frictionem præcavendam.
      - Vaſa Oſſi dicata ſuſtinenda.
      - Oſſa obtegenda.
    - Senſibilitas unde egregia in { Vulneratione / Tumore } Oſſis.
  - Uſus ad
    - Partes teneras tutandas:
    - Corpus ſuſtinendum.
    - Motus dirigendos.
  - Cartilago
    - Quid?
    - Subſtantia? ex Fibris ſibi invicèm intimè adhærentibus.
    - Tunica Perichondrium dicta; quæ ſæpe deeſt.
    - Uſus ad
      - Flexibilitatem.
      - Superficierum æqualitatem.
    - De
      - Membranarum mutatione in
        - Callum. Vid. Fig. tert^{m} Tab. 1^{mæ}
        - Cartilaginem.
      - Cartilaginis mutatione in Oſs.; ſeu De Oſſificatione.

Prælectio Quinta.

De Oſſium Articulationibus.

- Articulatio
  - Diarthroſis
    - Enarthroſis in Femore & Innominato.
    - Arthrodia in Humero & Scapulâ.
    - Zynglymus
      - Primus in Ulnâ & Humero.
      - Secundus in Radio & Ulnâ.
  - Synarthroſis
    - Syndeſmus in oſſibus Tarſi.
    - Synchondroſis in coſtis & ſterno.
  - Symphyſis
    - Sutura
      - Prima Frontalis.
      - Secunda Lambdoeides.
    - Gomphoſis in Dentibus.
    - Schindulis in Vomere.

Prælectio Sexta & Septima.

De Cranio ejuſque Oſſibus; Suturis; & Foraminibus.

- Sceletos
  - Caput
    - Cranium.
    - Facies.
  - Truncus.
  - Artus
    - Superiores.
    - Inferiores.

Cranium

- Cranium
  - Forma?
  - Oſſa?
    - Frontale.
    - Ethmoeides.
    - Parietalia duo.
    - Temporalia duo.
    - Occipitale.
    - Sphænoeides.
    - in quibus
      - Laminæ.
      - Meditullium.
      - Inæqualitas
        - craſſitiei.
        - ſuperficiei.
  - Uſus?
- Suturæ
  - Frontalis ſive coronalis.
  - Lambdoeides; in quâ Oſſa Triquetra.
  - Sagittalis.
  - Squammoſæ duæ; in quibus Oſſa Wormiana.
  - Sphænoeidæa.
  - Tranſverſalis.
- Frontale
  - Status in recens natis.
  - Situs?
  - Proceſſus
    - Tres externi
      - Duo orbitales externi.
      - Orbitalis internus; unde ſpina Naſalis.
    - Tres interni
      - Spina.
      - Ethmoeidæi duo.
  - Sinus duo
    - Situs?
    - Septum?
    - Introitus? Ubi vallum turbinatum.
    - Uſus?
  - Foveæ orbitæ ubi ſitus
    - Glandulæ Lachrymalis.
    - Trochleæ.
  - Foramina?
    - Cæcum in Sinuum ſepto deſinens.
    - Supra orbitale.
    - Intra orbitale.
  - Connexio?
- Ethmoeides
  - Situs?
  - Foramina? pro tranſitu
    - Nervi Olfactorii.
    - Vaſorum a cranio ad nares.
  - Proceſſus?
    - Intra Cranium Criſta Galli.
    - Intra Nares
      - Spongioſus.
      - Turbinati quatuor.
      - Papyracei, ex quibus cellulæ.
    - Intra Orbitam oſſa plana dicti.
  - Sinus?
    - Cellulæ narium.
    - Baſilares; qui Sphænoeidei falsò attribuuntur.
  - Connexio?
  - Uſus? Ubi de Nare
    - Felis.
    - Canis.
- Parietale
  - Situs?
  - Forma?
  - Foramina? Quæ ſæpe deſunt.
  - Sulci?
    - pro duræ Matris Arteriis.
    - pro ſinu Longitudinali.
  - Connexio?

- **Occipitale**
  - Situs?
  - Forma?
  - Proceſſus?
    - Spina Cruciformis, in quâ ſulcus.
    - Duo Condyloeides.
    - Sphænoeides.
  - Foramina?
    - Magnum pro Medullâ ſpinali.
    - Pro Venis occipitalibus.
    - Pro nono pari Nervorum.
  - Connexio?
- **Temporale**
  - Pars Squammoſa
    - Unde ſic dicta?
    - Proceſſus Zygomaticus.
    - Cavitas Glene pro mandibuli receptu.
    - Inæqualitas interna?
    - Situs?
  - Pars Petroſa
    - Unde ſic dicta?
      - a Formâ.
      - a Subſtantia.
    - Proceſſus
      - Maſtoeides, qui ætate Creſcit.
      - Styloeides.
        - Sæpius appendicula.
        - Aliquando Cartilago.
      - Salpingæus.
    - Foramina?
      - Meatus externus.
      - Meatus internus.
      - Pro Arteriâ caroticâ.
      - Pro Nervo auditorio
        - Duro.
        - Molli.
      - Pro regreſſu Rami duri.
      - Pro egreſſu Rami duri.
    - Tympanum
      - Forma? Ubi meatus ad cellulas.
      - Feneſtra
        - Ovalis.
        - Rotunda.
      - Oſſa
        - Malleus.
        - Incus.
        - Orbiculare.
        - Stapes.
          - Forma?
          - Proceſſus?
          - Situs?
          - Uſus?
    - Labyrinthus
      - Canales tres ſemicirculares.
      - Veſtibulum.
      - Cochlea,
        - Scala ſuperior.
        - Scala inferior.
          - Baſis.
  - Connexio?
- **Sphænoeides**
  - Situs?
  - Proceſſus
    - Externi?
      - Alæ Laterales.
      - Pterygoeides
        - Externus.
        - Internus, ubi unciformis.
      - Spinæformis.
    - Interni?
      - Salpingoeides.
      - Clinoeides; inter quos cella Turcica.
  - Foramina
    - Primum ✗
    - Secundum
      - Pro ramis quinti partis nervorum.
    - Tertium pro Arteriâ duræ Matris.
    - Quartum pro Arteriis a Caroticâ ad Nares.
  - Connexio?

✗ Foramen Opticum

Foramina Cranii
- In Ethmoeide
  - Cæcum, in Sinuum Frontalium Septum ducens.
  - Olfactoria, quæ Nervos ad nares tranſmittunt.
- Inter Frontis & Sphænoeides Lacerum.
- In Sphænoeide
  - Opticum pro Nervo Optico & Arteriâ Opticâ.
  - Secundum, Tertium — pro ramis quinti paris Nervorum.
  - Caroticum minus pro Arteriis duræ matris.
- Inter Sphænoeides & petroſum Caroticum majus.
- In Petroſo
  - Auditorium pro Nervis Auditoriis.
  - Reductorium pro regreſſu rami portionis duræ.
- Inter Petroſum & Occipitale Vagum pro pari vago Nervorum.
- In Occipitali.
  - Magnum pro medullâ Spinali.
  - Linguale pro nono pari Nervorum.
  - Venoſum pro Venis ab occipite ad ſinus Laterales.
- In Parietali a Cranii integumentis ad ſinum Longitudinalem.

Prælectio Octava.

De Oſſibus Faciei & Maxillarum.

Lachrymale
- Situs?
- Unde os unguis dictum?
- Sulcus pro Ductu Lachrymali.
- Connexio?
- De Fiſtulâ Lachrymali.

Naſale
- Situs?
- Forma?
- Sulcus pro proceſſu ſpinali oſſis Frontis.
- Connexio?

Zygoma
- Situs?
- Forma?
- Proceſſus tres;
  - Frontalis.
  - Maxillaris.
  - Temporalis.
- Connexio?

Maxillare
- Situs?
- Proceſſus?
  - Pro oculi angulo interno.
  - Pro articulo cum Zygomate.
  - Pro Vomeris receptu.
- Foramen?
  - Infra orbitale.
  - A naribus ad palatum ducens.
- Antrum;
  - Situs?
  - Forma?
  - Introitus?
  - Membrana tenuiſſima, quâ obducitur?
  - Uſus? Ubi de Vocis Formatione.
- Connexio?
- De Ozænâ in Antro.

- Turbinatum
  - Situs ?
  - Forma ?
  - Proceſſus ?
    - Squammoſus.
    - Unciformis.
  - Connexio ?
  - Uſus ?
- Palatinum
  - Situs ?
  - Forma ?
  - Proceſſus ?
    - Superior, cui nervus opticus innititur.
    - Squammoſus ad antrum maxillare.
    - Spinæformis ad Proceſſum Pterygoeidem.
    - Quadratus ad palatum.
  - Foramen ? Pro
    - Quinti paris nervorum ramo.
    - Arteriâ ad Palatum.
  - Connexio ?
- Vomer
  - Situs ?
  - Forma ?
  - Connexio ?
  - Uſus ?
- Mandibulum
  - Forma ?
  - Proceſſus ?
    - Duo Condyloeides.
    - Duo Corones.
    - Tuberculum.
  - Foramina ? Pro
    - Ingreſſu / Egreſſu
      - Vaſorum. / Nervorum.
  - Alveoli ſedecem Dentibus inſervientes.
  - Connexio ; ubi de cartilagine mobili.
- Dentes
  - Forma / Numerus
    - Inciſorum ? / Caninorum ? / Molarium ?
      - Uſus ?
  - Formatio ab apicibus incipiens.
  - Foramina, quæ ætate decreſcunt.
  - Subſtantia
    - Interna Oſſea.
    - Externa Vitrea.
  - Perioſteum in fœtu obvium.
  - Articulatio ?
- Hyoeides
  - Situs ?
  - Forma ?
    - Baſis.
    - Cornua.
  - Appendiculæ Graniformes, quæ quandoque epiphyſis.
  - Ligamenta ?
  - Connexio ?
  - Uſus ?

Prælectio Nona.

De Oſſibus Trunci.

- **Claviculæ**
  - Forma?
  - Situs?
  - Connexio? ubi Cartilago intra-articularis.
  - Uſus?
- **Sternum.**
  - Situs?
  - Uſus?
  - Status in
    - Juvenibus?
    - Adultis?
  - Proceſſus enſiformis; qui ſæpiùs
    - Cartilagineus.
    - Formâ varius.
  - Connexio?
- **Vertebræ**
  - Partes?
    - Corpus?
      - Forma?
      - Situs?
    - Proceſſus?
      - Spinalis.
      - duo Tranſverſi.
      - duo Obliqui
        - Superiores.
        - Inferiores.
  - Foramina?
    - Pro medullâ Spinali.
    - Ad Corporis meditullium.
  - Diviſio in
    - Colli Septem;
      - Atlas, cui deeſt
        - Spina.
        - Corpus.
      - Dentata, in quâ proceſſus dentiformis.
      - Proceſſus
        - Tranſverſi perforati.
        - Spinales bifidi.
    - Dorſi duodecem;
      - Proceſſus Coſtalis.
      - Spinæ
        - Longiores.
        - Magis Obliquæ.
    - Lumborum quinque;
      - Spinæ
        - Rectæ.
        - Latæ.
      - Tranſverſi proceſſus Lati.
    - Connexio?
    - Uſus?
- **Os Sacrum**
  - Forma? unde nomen.
  - Status in
    - Recens natis?
    - Adultis?
  - Foramina pro Nervis.
  - Connexio?
- **Coccyx ex quatuor Oſſibus conſtans;**
  - Proceſſus. } Primi?
  - Connexio? } Primi?
  - Uſus?

Col

Coſtæ
- Numerus? 24
- Diviſio in { Veras; Nothas; } unde?
- Sulcus.
- Proceſſus. 2
- Connexio?
  - Septem ſuperiorum per Synchondroſin. } Sterno.
  - Notharum per Syndeſmum.
  - Omnium per Arthrodiam Vertebrarum { Corporibus. Proceſſibus tranſverſis.
- Uſus?

Os Innominatum
- Status in tenerâ ætate? { Ileum. Iſchium. Pubis.
- Ileum; { Corpus. Spina, cujus Labium { Externum. Internum.
- Iſchium; { Spina. Tuberculum.
- Pubis.
- Acetabulum ex { Ileo Iſchio Pube } junctìm conſtans.
- Foramen ad Trochanterem minorem recipiendum.
- Connexio?
- Uſus?
- Differentia in diverſo ſexu?
- Status in Partu?

Prælectio Decima.

De Oſſibus Artuum.

Scapula
- Situs?
- Forma?
- Partes? { Baſis. Coſtæ. Caput.
- Proceſſus? { Spina. Acromion. Coracoeides.
- Acetabulum.
- Uſus?
- Connexio?
  - Superiùs per Enarthroſin. } Humero.
  - Inferiùs per Arthrodiam. } Humero.
  - Claviculæ per Syndeſmum.

Humerus

- **Humerus**
  - Caput.
  - Apophyſis
    - Superior ubi Sulcus.
    - Externa, Interna — Inferior.
  - Sinus?
  - Connexio?
- **Ulna**
  - Proceſſus?
    - Olecranon.
    - Styloeides.
    - Tuberculum.
    - Uſus?
  - Spina.
  - Connexio?
- **Radius**
  - Caput.
  - Cervix.
  - Spina.
  - Sulcus, qui quandoque tuberculum.
  - Connexio?
- **Oſſa Carpi**
  - Numerus? Octo.
  - Ordo?, Connexio? — unde jugum.
- **Oſſa Metacarpi**
  - Numerus? Quatuor.
  - Caput.
  - Connexio?
- **Oſſa Digitorum**
  - Numerus? Quindecem.
  - Sulcus.
  - Connexio?
- **Femur**
  - Proceſſus
    - Caput, in quo Ligamenti Veſtigium.
    - Cervix.
    - Trochanter,
      - Major.
      - Minor.
    - Condylus
      - Externus.
      - Internus.
  - Spina Aſpera.
  - Sinus
    - Superior ſub trochantere majore.
    - Inferior inter utrumque condylum.
    - pro Ligamenti origine.
  - Connexio?
- **Tibia**
  - Caput.
  - Cavitates.
  - Proceſſus.
  - Coſtæ.
  - Spinæ.
  - Connexio?
- **Patella**
  - Forma?
  - Subſtantia?
  - Situs?
  - Uſus? eidem ac Olecrani.
- **Fibula**
  - Spinæ.
  - Caput.
  - Connexio?

- Oſſa Tarſi
  - Calcaneum.
  - Aſtragalus.
  - Cuboeides.
  - Cymbæforme.
  - Tria Cuneiformia.
  - Connexio?

Oſſa Metatarſi, quinque.
Oſſa Digitorum Pedis quatuordecem.
Seſamoidea, quæ eidem uſui cum Olecrano & Patellâ inſerviunt.

Prælectio Undecima.

De Muſculis Abdominis, ejuſque contentis in ſitu.

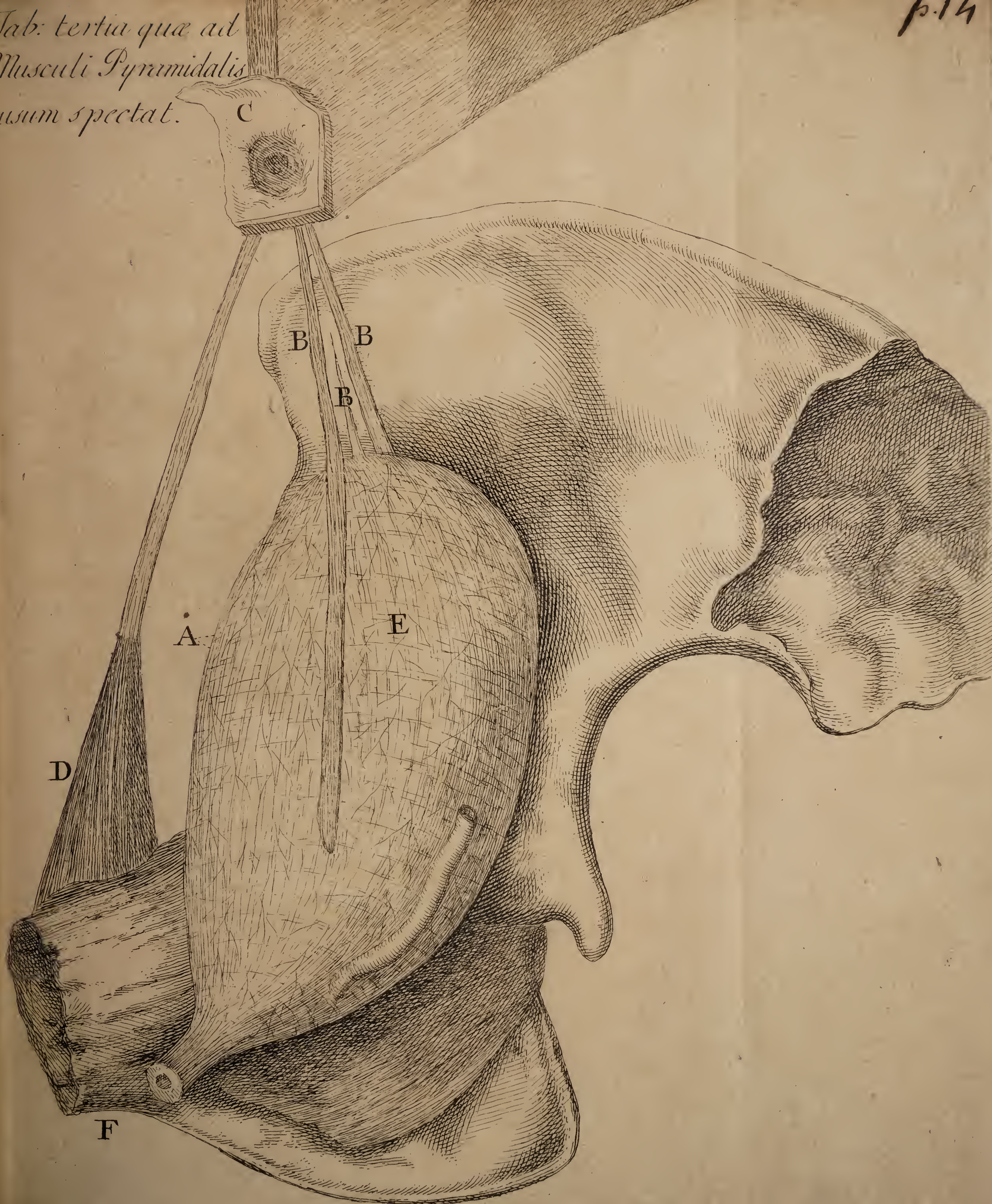
- Truncus
  - Thorax;
    - Termini?
    - Unde dicitur?
  - Abdomen;
    - Termini?
    - Hypochondrium
      - dextrum.
      - ſiniſtrum.
    - Regio
      - Umbilicalis.
      - Epigaſtrica.
      - Hypogaſtrica.
      - Iliaca
        - Dextra.
        - Siniſtra.
    - Pelvis.
- Faſcia Abdominis
  - Quid?
  - Uſus?
  - Lineæ
    - Alba;
    - duæ ſemilunares;
    - Tranſverſales;
      - Status in Hydrope.
      - Quid?
      - Uſus?
- Muſculi
  - Obliquus
    - Externus
    - Internus
      - Uſus?
        - Proprius.
        - Communis.
          - Perforatio.
  - Rectus
    - Origo?
    - Inſertio?
    - Innervationes
    - Uſus?
  - Pyramidales
    - Situs? ſtatus Recti ubi hi deſunt?
    - Uſus? ad veſicæ Ligamenta laxanda.*
  - Tranſverſalis
    - Situs?
    - Uſus?
    - Muſculus Cremaſter Teſtis.
    - Ligamentum Pouparti;
      - Subſtantia?
      - Uſus?

* (A) Veſica Urinaria, quæ mediantibus (BBB) Ligamentis tribus rotundis (C) Umbilico adnectitur, ut in fæcibus expellendis elevato ſimul & Umbilico & Veſicâ liberior ſit Fæcibus tranſitus per Rectum. Vis intereà omnis, quâ Umbilicus in ſuo ſitu retinetur, Longitudinalium Veſicæ Fibrarum contractionem prohibet; ideòque (D) Muſculi Pyramidalis Actio requiritur, quæ in urinis expellendis (C) Umbilicum deorſùm trahat; ut, relaxatis inde (BBB) Ligamentis rotundis, (E) Longitudinales Veſicæ muſculi ſe contrahant, & Veſica undequàque coarctata urinas per (F) Urethram effundat.

Peritonæum

Tab: tertia quæ ad Musculi Pyramidalis usum ſpectat.

p.14

- Peritonæum
  - Quid?
  - Situs?
  - Subſtantia
    - Interna, cujus Fibræ
      - Longitudinales.
      - Tranſverſales.
    - Externa adipocellulosa;
      - Quid?
      - Uſus?
  - Vaſa?
  - Intendinatio
    - Quæ quandoque deeſt.
    - Situs? quâ parte muſculi perforantur.
    - Uſus? ad herniam præcavendam.
  - Uſus?

- Contenta Abdominis
  - Omentum
    - Situs?
    - Forma?
      - Duplicatio.
      - Introitus?
    - Connexio?
    - Uſus?
  - Hepar
    - Situs in
      - jejunio?
      - poſt paſtum?
      - Uſus?
    - Ligamenta
      - duo lata, ſive ſimplex Cruciforme.
      - rotundum.
  - Ventriculus
    - Situs
      - Cardiæ?
      - Pylori?
      - Fundi?
        - in jejunio.
        - poſt paſtum.
      - Uſus?
    - Connexio?
    - Vaſa?
  - Lien
    - Situs?
    - Connexio?
      - Naturalis Ventriculo Soli.
      - Morboſa Diaphragmati.
  - Pancreas
    - Situs.
    - Ductus.
  - Inteſtina
    - Tenuia
      - Duodenum;
      - Jejunum;
      - Ileum;
    - Craſſa
      - Cæcum;
      - Colon;
      - Rectum;
    - Situs? Uſus? Connexio? Vaſa? Uſus?
  - Meſenterium
    - Meſaraion
    - Meſocolon
    - Origo. Situs. Uſus.
  - Renes —— Situs? Uſus?
  - Ureteres —— Situs?
  - Veſica
    - Situs?
    - Ligamenta, & connexio cellularis.
  - Vaſa præparantia; Vaſa deferentia; Veſiculæ Seminales; Uterus; — Situs? Uſus?
  - Vaſa
    - Aorta deſcendens;
    - Arteriæ Iliacæ;
    - Vena cava inferior;
    - Venæ Iliacæ;
    - Situs?

Content

Contenta Abdominis
- Glandulæ { Iliacæ / Lumbares } Lymphaticæ.
- Receptaculum Chyli.

Prælectio Duodecima, & Decimatertia.

De Muſculis; Scapulæ; Humeri; Ani & Penis; Capitis; Colli; Dorſi; Coccygis; & Reſpirationi inſervientibus; de Pleurâ; & Thoracis Contentis in ſitu.

Muſculi Scapulæ
- Proprij;
  - Trapezius, ſive Cucullaris.
  - Elevator.
  - Rhomboides.
- Communes;
  - Serratus anterior major.
  - Serratus anterior minor.

Muſculi Humeri
- Deltoeides.
- Pectoralis.
- Coracobrachialis.
- Supraſpinatus.
- Infraſpinatus.
- Latiſſimus Dorſi.
- Teres major.
- Teres minor.
- Subſcapularis.

Ani Muſculi
- Levator;
- Sphincter;
  - Situs?
  - Uſus?

Penis Muſculi
- Erector;
- Tranſverſalis;
- Accelerator Urinæ;
- Expanſor Urethræ;
  - Situs?
  - Uſus?

Muſculi Capitis
- Maſtoideus.
- Rectus anterior { Major. / Minor.
- Caput concutiens.
- Rectus lateralis.
- Splenius.
- Trachelomaſtoidæus.
- Complexus.
- Rectus poſterior { Major. / Minor.
- Obliquus { Superior. / Inferior.

Muſculi

- Muſculi
  - Colli;
    - Longus.
    - Spinalis.
    - Tranſverſalis.
    - Interſpinalis.
    - Tranſpinalis.
    - Intertranſverſalis.
  - Dorſi;
    - Longiſſimus.
    - Semiſpinalis.
    - Tranſverſalis.
  - Lumborum;
    - Spinalis.
    - Tranſverſalis.
    - Quadratus.
    - Intertranſverſalis.
    - Pſoas Parvus, qui ſæpiſſimè deeſt.
  - Coccygis; Coccygæus.
  - Thoracis
    - Expanſores;
      - Scalenus.
      - Subclavius.
      - Serratus {major / minor} anterior.
      - Serratus poſterior ſuperior.
      - Cervicalis Deſcendens.
      - Coſtarum Levatores *Stenonis*.
      - Intercoſtalium ordo externus.
      - Diaphragma.
    - Compreſſores;
      - Triangularis / *Rectus* } ſterni.
      - Serratus poſterior inferior.
      - Sacrolumbalis.
      - Intercoſtalium ordo internus.
      - Coſtarum depreſſores *Cowperi*.
      - Obliquus {Externus / Internus}; Rectus; Tranſverſalis } Abdominis.
- Pleura
  - Quid? {Subſtantia? / Forma?}
  - Situs?
  - Mediaſtinum; {Quid? / Situs? / Uſus?}
  - Vaſa?
  - Uſus?

- Contenta Thoracis
  - Pericardium;
    - Quid?
    - Tunicæ?
      - Lævis.
      - Inelaſtica.
      - Adipoſa.
    - Origo? Lata ab anteriore tendine Diaphragmatis.
    - Inſertio?
      - Aortæ Curvaturæ.
      - Arteriæ Pulmonalis diviſioni.
      - Cavæ ſuperiori juxta azygon.
      - Venis pulmonum ultra ſphincteres.
    - Fluidum?
      - Unde
      - Uſus?
        - Origo?
        - Color?
    - Vaſa a / Nervi?
      - Mamillaribus.
      - Bronchialibus Ruyſchii.
      - Phrenicis.
    - Uſus ut
      - Capſula?
      - Fulcrum?
      - Frænum?
  - Cor;
    - Forma?
    - Situs?
      - Horizontalis.
      - Variabilis a
        - Paſtu.
        - Jejunio.
    - Connexio?
      - Collo;
      - Spinæ;
      - Diaphragmati;
        - Qualis?
  - Pulmones;
    - Lobi;
      - Dextrâ tres.
      - Siniſtrâ duo.
    - Forma?
    - Situs?
  - Gula;
    - Situs?
    - Glandula Dorſalis.
    - Tranſitus per Diaphragma.
  - Ductus Thoracicus;
    - Situs?
    - Terminatio?
  - Vaſa magna
    - Venoſa.
    - Arterioſa.

Prælectio Decima Quarta, & Decima Quinta.

De Organis Digeſtioni inſervientibus; & Digeſtione.

- Hepar
  - Quid?
  - Situs in
    - jejunio?
    - poſt paſtum?

Hepar.

- **Hepar**
  - Forma ? ſuperficies
    - Gibba. — Porta.
    - Concava ;
      - Sinus Cyſticus.
      - Sulcus pro ductu venoſo.
      - Inſertio Ligamenti rotundi.
  - Ligamenta ?
    - Duo lata, ſive ſimplex Cruciforme.
    - Rotundum.
  - Tunica a Peritonæo.
  - Vaſa
    - Secretoria ?
      - Vena Portæ ;
      - Vena Cava ;
      - Pori biliarii ;
      - Lymphatica ?
      - (e quibus Penicilli.)
    - Nutrientia ?
      - Arteria Cæliaco-Hepatica.
      - Venæ ad Portam ducentes.
  - Nervi ? Plexus Hepaticus, a
    - Nervo Intercoſtali.
    - Pari Vago.
  - Capſula Gliſſoni, Ramos
    - Venæ Portæ
    - Pori biliarii
    - Arteriæ Hepaticæ
    - Lymphaticorum
    - connectens.
  - Glandulæ Lymphaticæ juxta Portam ſitæ.
  - Cyſtis ;
    - Tunicæ ?
      - Externa a Peritonæo.
      - Interna continens.
    - Vaſa ?
      - Arteriæ Cyſticæ gemellæ.
      - Venæ ad Portam ducentes.
    - Ductus Cyſticus, ubi Valvula
      - circularis.
      - ſpiralis.
    - Situs aptus bilis
      - ingreſſui in jejunis.
      - egreſſui poſt paſtum.
    - Uſus ?
  - Ductus
    - Cyſticus ;
    - Hepaticus ;
    - (e quibus communis Choledochus.)
  - Uſus ? ad ſeparationem Bilis ; de quâ, ut
    - excremento.
    - digeſtioni inſerviente, ut
      - Sapone
        - ſolvente.
        - commiſcen
      - Acidum retundente.
    - Neceſſariâ ad inteſtina emungenda.
- **Lien**
  - Quid ?
  - Forma ? Varia in variis ſubjectis.
  - Situs ?
  - Vaſa ?
    - Arteria Cæliaco-Splenica,
    - Vena Splenica ad Portam,
    - (Quæ vaſa brevia efformant.)
    - Lymphatica.
  - Subſtantia ? ex minimis
    - Arteriis
    - Venis
    - (penicillatis.)
    - Lymphaticis.
    - Membranis vaſa connectentibus.
  - Tunica a Peritonæo.
  - Glandulæ Lymphaticæ.
  - Connexio ?
    - naturalis Ventriculo.
    - morboſa
      - Peritonæo.
      - Diaphragmati.

Uſ

- **Lien**
  - Uſus? ad ſanguinem pro bilis ſecretione præparandum.
  - Exſecto Liene, Animal fit
    - Salacius.
    - Voracius.
- **Ventriculus**
  - Forma?
  - Situs? varius in
    - jejunis;
    - bene paſtis;
    - Qualis?
  - Orificia?
    - Cardia.
    - Pylorus, ubi Valvula circularis in Homine.
  - Tunicæ?
    - Membranacea connectens.
    - Muſcularis
      - Longitudinalis
        - Externa.
        - Interna.
      - Circularis.
    - Vaſculoſa, in quâ celluloſa.
    - Villoſa, ſtatus in
      - Brutis?
      - Homine?
      - Uſus?
    - Cuticularis, in Bobus conſpicua
    - (Vaſculoſa, Villoſa, Cuticularis:) ex his rugæ
      - Quid?
      - Unde?
  - Glandulæ Lymphaticæ juxta Cardiam ſitæ.
  - Vaſa?
    - Arteria Cæliaca; exortus; uſus?
    - Vena Gaſtrica ad Portam ducens.
  - Nervi? Plexus Cardiacus; a pari vago.
  - Ligamenta, quæ Cardiam
    - Pyloro,
    - Diaphragmati,
    - adnectunt.
  - Uſus?
- **Pancreas**
  - Quid?
    - Forma?
    - Subſtantia? conglomerata; unde?
  - Situs?
  - Vaſa?
  - Nervi?
  - Ductus
    - in Duodenum tendens.
    - quandoque duplex.
  - Uſus?
- **Inteſtina in Genere.**
  - Quid?
  - Diviſio in
    - Tenuia,
      - Duodenum.
      - Jejunum.
      - Ileum.
    - Craſſa,
      - Cæcum.
      - Colon.
      - Rectum.
  - Longitudo?
  - Tunicæ?
    - Membranacea; a quâ Celluloſa Ruyſchii.
    - Muſcularis
      - externa longitudinalis.
      - interna circularis.
    - Vaſculoſa, in quâ ſubſtantia Celluloſa. Albini
    - Villoſa; ubi villi;
      - Quid?
      - Vaſa?
      - Quales? ut in
        - Bovis Stomacho?
        - Gallinæ utero?
      - Uſus?
    - Cuticularis, in Bobus conſpicua.

Inteſtina

- Inteſtina in Genere.
  - Glandulæ
    - Solitariæ;
    - Aggregatæ;
      - Situs?
      - Species.
      - Uſus?
  - Nervi? a plexibus Meſentericis.
  - Vaſa?
    - Arteria Meſenterica
      - Superior;
      - Inferior;
        - Exortus?
        - Uſus?
    - Vena ad Portam ducens.
    - Lactea, quæ & Lymphatica.
  - Connexio?
  - Uſus? ad
    - Motum
    - Dilutionem
    - Solutionem
    - Separationem
      - Alimenti.
- Duodenum
  - Situs?
  - Longitudo?
  - Differentia? ex jugis.
  - Ingreſſus Ductus
    - Choledochi;
    - Pancreatici;
      - ubi tuberculum.
  - Vaſa? a Gaſtricis.
- Jejunum
  - Situs?
  - Juga;
    - Quæ ſpiralia.
    - Uſus? ad internam ſuperficiem augendam.
  - Differentia? ex jugis.
  - Longitudo? varia.
  - Vaſa? a Meſentericâ ſuperiore.
- Ileum
  - Situs?
  - Differentia? ex jugorum defectu.
  - Inſertio in Cæcum.
  - Ligamentum Triangulare.
  - Vaſa? a Meſentericâ
    - Superiore.
    - Inferiore.
- Cæcum
  - Situs?
  - Longitudo?
  - Appendicula vermiformis; qualis in
    - Fœtu?
    - Adulto?
  - Valvula Duplex, uſus?
  - Connexio?
  - Vaſa? a Meſentericis Inferioribus.
- Colon
  - Situs?
  - Connexio?
  - Ligamenta tria;
    - Situs?
    - Uſus?
  - Valvulæ; unde cellulæ.
  - Appendiculæ adipoſæ.
  - Vaſa? a Meſentericis Inferioribus.

- ectum
  - Situs ?
  - Longitudo ?
  - Appendiculæ adipoſæ.
  - Sinuli intra Anum, ſive Cryptæ; uſus ?
  - Vaſa ? Hæmorrhoïdalia.
- eſenterium
  - Quid ?
  - Diviſio in
    - Meſaraion.
    - Meſocolon.
      - Situs ?
      - Uſus ?
  - Lamellæ, inter quas
    - Arteriæ; Venæ; — Ductus arcuati;
      - Quid ?
      - Uſus ?
    - Nervi ?
    - Lactea generis
      - Primi.
      - Secundi.
    - Glandulæ Meſentericæ.
    - Subſtantia ?
      - Adipoſa.
      - Reticularis.
      - Ligamentoſa.
  - Vaſa ?
  - Nervi ?
  - Uſus ?
- ia Lactea
  - Vaſa Lactea;
    - Diviſio in Primi / Secundi Generis.
    - Situs ?
    - Uſus?
    - Glandulæ; uſus ?
  - Receptaculum chyli;
    - Quid ?
    - Situs ? inter
      - Aortam.
      - Dextrum Crus Diaphragmatis.
  - Glandulæ Lymphaticæ;
    - Inguinales. Lumbales. Axillares. Jugulares.
      - Subſtantia ?
      - Situs ?
      - Uſus ?
  - Ductus Thoracicus?
    - Situs ?
    - Forma ?
    - Progreſſus ?
    - Terminatio ?
- De *Digeſtione*
  - Primâ, ſeu *Maſticatione.*
  - Secundâ, ſeu *Trituratione.*
  - Tertiâ, ſeu *Fuſione.*
  - Ab his
    - *Comminutio.*
    - *Commixtio.*
    - *Putrefactio.*

Prælectio

Prælectio Decima Sexta.

De Organis Ouropæis, & Urinis.

- Ren
  - Quid?
  - Forma in
    - Adulto?
    - Fœtu?
    - Lutrâ?
    - Urſo?
  - Situs?
  - Vaſa?
    - Arteria, in cujus ramis nullæ Anaſtomoſes.
    - Vena, cujus rami maximè inoſculantur.
    - Lymphatica.
  - Subſtantia?
    - Corticalis;
      - Vaſa?
        - Arterioſa.
        - Venoſa, pampiniformia.
      - Corpora Globoſa arteriarum Termini.
    - Tubularis;
      - Tubuli Belliniani.
      - Vaſa?
        - Lymphatica.
        - Sanguifera.
  - Tubuli Belliniani;
    - Ortus? ex corporibus globoſis.
    - Terminatio? Papillæ Renales.
  - Pelvis;
    - Quid?
    - Forma? ex.
      - Duodecem infundibulis.
      - Tribus Canalibus.
      - Ciſternâ.
    - Tunicæ?
      - Adipoſa; quæ externa.
      - Vaſculoſa.
      - Villoſa.
      - Cuticularis in equis obvia.
  - Ductus?
    - Secretorii, Tubuli Belliniani.
    - Excretorius, Ureter;
      - Ortus ex Ciſternâ Pelvis.
      - Situs?
      - Tunicæ? ut in Pelve.
      - Inſertio in Veſicam?
      - Muſculi conſtrictores.
      - Vaſa?
  - Glandulæ?
    - Lymphaticæ.
    - Renalis;
      - Quid?
      - Forma? Varia.
      - Situs?
      - Vaſa?
      - Uſus?
      - An major in Fœtu? nequaquam.
  - Tunicæ?
    - Adipoſa; quæ externa.
    - Inelaſtica Reni adhærens;
    - (both:)
      - Vaſa?
      - Uſus?
  - Nervi? Plexus Renalis.
  - Uſus? ubi de modo, quo urina ſecernitur.

- Veſica Urinaria
  - Quid?
  - Forma in
    - Homine?
    - Bruto?
  - Situs?
  - Ligamenta;
    - Tria umbilicalia.
    - Duo Pectinalia.
  - Partes?
    - Fundus.
    - Cervix?
      - Quid?
      - Subſtantia? inelaſtica.
      - Muſculus ſphincter.
  - Tunicæ?
    - Membranacea a Peritonæo.
    - Muſcularis; quæ protruſor urinæ.
    - Vaſcularis;
    - Cuticularis.
  - Connexio Mediante
    - Ligamento?
    - Peritonæo?
    - Subſtantiâ reticulari?
  - Vaſa? ab Iliacis internis?
  - Nervi?
  - Uſus?

- Urinæ
  - Subſtantia?
    - Aqua.
    - Oleum;
      - Tenue
        - Volatile fœtens; Cauda Pavonis.
        - Stimulans.
        - Auctum a
          - Motu
          - Vigore
          - Calore
          - } Corporis.
      - Craſſum flavi coloris igne eliciendum.
    - Sal;
      - Ammoniacale
        - Igne fortiori
        - Putreſcentiâ
        - Sale alcalino
        - } Volatile.
      - Marinum ex cineribus eliciendum.
    - Terra;
      - Alcalina.
      - Acidis ſolubilis.
  - Fœtor;
    - Naturalis
    - Excedens
    - Deficiens
    - } Quid indicet in morbis?
  - Nubes.
  - Suſpenſum.
  - Sedimentum
    - Subſtantia?
      - Sal.
      - Terra.
      - Oleum.
      - } ex his mucus.
    - Color?
      - Albus.
      - Ruber
        - Flammeus.
        - Lateritius.
      - Fuſco-flavus.
      - Niger.
    - Indicationes ex
      - Optimo,
        - Albo?
        - Conſtanti?
      - Rubro
        - Flammeo?
        - Lateritio?
      - Fuſco-flavo?
      - Nigro?
      - Deficiente
        - perpetùo?
        - certis vicibus?

Prælectio

Prælectio Decima Sexta.

De Cordis Structurâ; & Motu; & de Circulatione Sanguinis.

Cor

- Quid?
- Subſtantia? Muſcularis; unde motus { Syſtole; Diaſtole; } Qualis?
- Forma in
  - Brutis? conica.
  - Homine?
    - Quaſi coni per Axim ſecti
    - Longa, Lata, } pro variâ Thoracis Formâ.
- Situs in
  - Brutis? { A Diaphragmate diſtans. Obliquè deſcendens.
  - Homine?
    - Diaphragmati { Auriculâ dextrâ adhærens. Incumbens.
    - Varius { in jejunio; poſt paſtum; } Qualis?
    - Horizontalis plerumque.
    - Apice ſextam coſtam ſiniſtram ſpectante.
    - Situs?
- Partes?
  - Auricula { Dextra. Siniſtra. } { Forma externa? Situs?
  - Ventriculus { Dexer. Siniſter. } { Forma externa? Situs?
- Auricula Dextra;
  - Intùs faſciculata { ad majorem contractionem. ad faciliorem dilatationem.
  - Ingreſſus
    - Venæ Cavæ { Superioris, ubi ſphincter eclipticus. Inferioris, ubi Valvula? uſus?
    - Venæ coronariæ magnæ, ubi Valvula.
  - Tuberculum Loweri, non niſi in Brutis Obvium.
  - Uſus? ad naturalem Ventriculi dextri contractionem ſuperandam.
- Ventriculus Dexter;
  - Faſciculi.
  - Lacertuli tranſverſi.
  - Columnæ carneæ, quæ Tricuſpidum Muſculi.
  - Foramina { ex auriculâ in Ventriculum. e Ventriculo in Arteriam Pulmonalem.
  - Thebeſii.
  - Valvulæ
    - Tricuſpides;
      - Situs?
      - Subſtantia tendineo-muſcularis.
      - Chordæ tendineæ.
      - Uſus?
    - Semilunares;
      - Situs?
      - Forma?
      - Subſtantia { Membranoſa. Muſcularis.
      - Corpus Seſſamoeideum.
      - Motus?
      - Uſus?
  - Uſus? ad ſanguinem in arterias pulmonum propellendum.

- Cor
  - Auricula Siniſtra;
    - Magnitudo? eadem ac auriculæ dextræ.
    - Forma? e Sacculo Pulmonali / Auriculâ proprie dictâ — conſtans.
    - Venæ Pulmonales;
      - Numerus? quatuor vel quinque.
      - Subſtantia? juxta ſacculum muſcularis
    - Septum;
      - Forma? a Latere
        - Dextro convexa.
        - Siniſtro concava.
      - Origo e ſacculi pulmonalis Fibris.
    - Situs Foraminis Ovalis?
    - Uſus? ad Ventriculi ſiniſtri niſum ſuperandum.
  - Ventriculus Siniſter
    - Subſtantia craſſior quam in Ventriculo dextro.
    - Faſciculi, quam in Ventriculo dextro, frequentiores.
    - Magnitudo? eadem ac Ventriculi dextri.
    - Columnæ Carneæ, Mitralium Muſculi.
    - Valvulæ
      - Mitrales;
        - Subſtantia?
        - Uſus?
        - Chordæ tendineæ.
      - Semilunares;
        - Subſtantia?
        - Coronariarum ſitus?
        - Uſus?
    - Uſus? ad ſanguinem in Aortam propellendum.
  - Vaſa?
    - Arteriæ Coronariæ: An ſimùl cum cæteris arterius {replentur? / contrahuntur?} etiam.
    - Venæ Coronariæ.
  - Nervi? a
    - Pari Vago.
    - Intercoſtali.
  - Motus Cordis;
    - Quid? contractio.
    - An motus involuntarius
      - ob ſenſationem inconſiam?
      - determinatus?
  - Uſus? ad ſanguinis motum circularem ſuſtinendum.

- Circulatio Sanguinis;
  - Neceſſaria;
    - ob ſtagnantis
      - Putreſcentiam.
      - Concretionem.
    - ut
      - Novo chylo intimè commiſceatur.
      - Per emunctoria perpetìm trajiciatur.
      - Secretiones debitâ quantitate fiant.
  - Demonſtratur ex
    - Vulneribus Vaſorum.
    - Ligaturis, quibus plethora partis ſuccedit.
    - Valvularum diſpoſitione in
      - Corde.
      - Venis.
  - A ſex motibus,
    - Auriculæ / Ventriculi — Dextri,
    - Arteriæ Pulmonalis,
    - Auriculæ / Ventriculi — Siniſtri,
    - Aortæ ejuſque ramorum,
    - — pendet.
  - Per ſaltus perficitur, ut ex Venarum Valvulis patet.
  - Horum ſex motuum
    - Impares imparibus / Pares paribus — Synchroni ſunt.
    - Pares Imparibus aſynchroni ſunt.

Circulatio

Fig. 1.ma Sanguinis Circulum exhibens

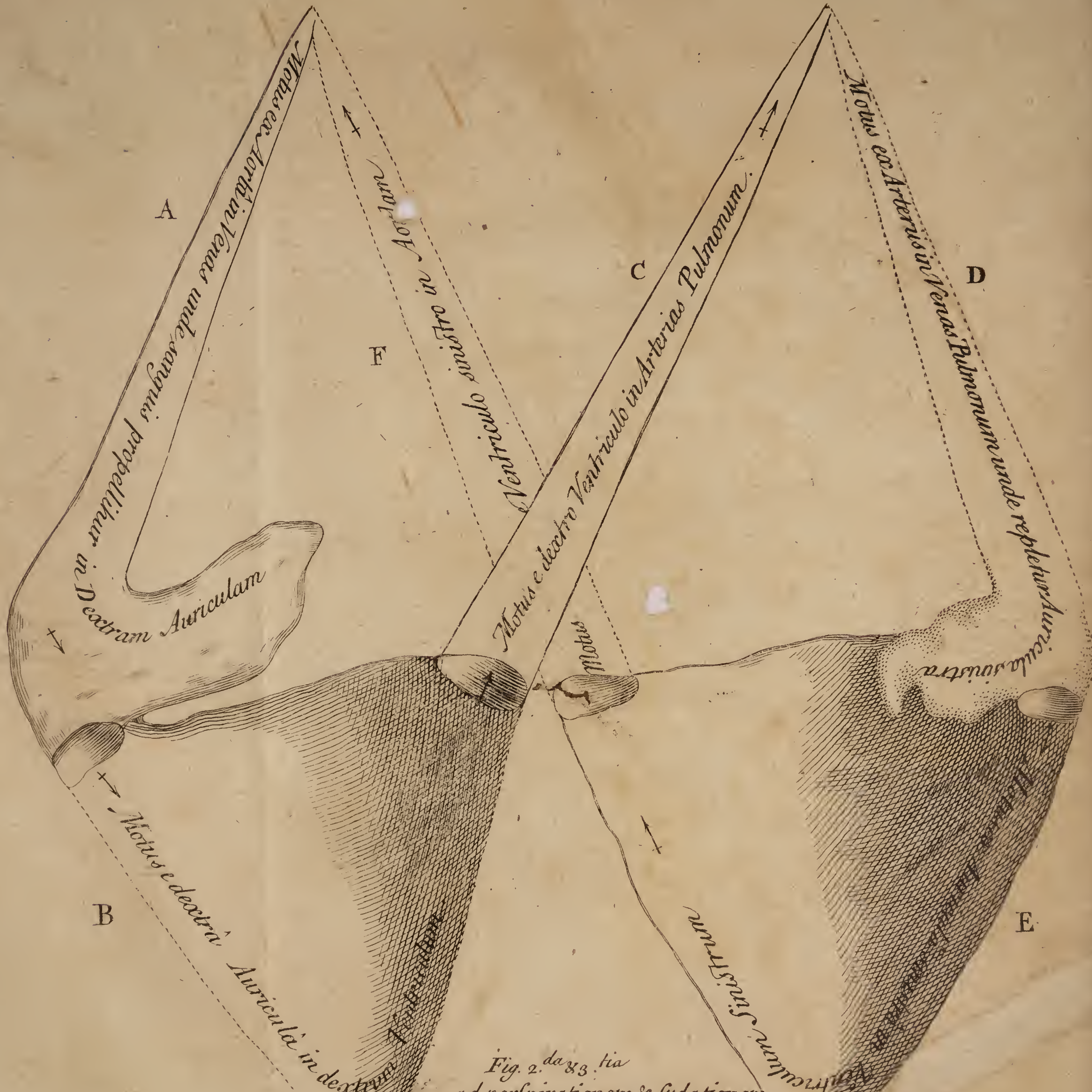
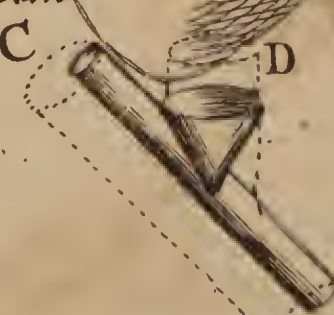

Fig. 2.da & 3.tia ad perſpirationem & ſudationem ſpectantes.

A. *Arteriola in ſtatu diaſtoles cujus.*

B. *Tubulus perſpiratorius propter baſin diſtractam factus Cylindrus.*

C. *Eadem arteriola in ſtatu ſyſtoles cujus.*

Circulatio Sanguinis;	Ideòque;	Ambæ Auriculæ Ambo Ventriculi Ambæ Arteriæ	alternè	replentur. contrahuntur. *	

* Novum hoc Dogma, ut Clariſſimi Harvæi ſcriptis contrarium, fuſiùs exponendum duxi: Schema it que in Tab. quartâ (quantum potui ſimpliciſſimum) adjeci, quo meliùs circularis ſanguinis curſus Tyronib pateret; ſimulque demonſtrarem, ſanguinem a ſex motibus ſucceſſivè impreſſis propelli.

His poſitis, in proclive videtur, motus ſanguinis Synchronos & Aſynchronos inveſtigare.

Quoniam enim A eo tempore contrahitur, quo B repletur; & A eo tempore repletur, quo B contrahitu ergo A & B alterne replentur, & contrahuntur; ſeu motus habent aſynchronos; ut B & C, C & D, & E, E & F, F & A: ſed quoniam A eo tempore repletur, quo B contrahitur, & B eo tempore cont hitur, quo C repletur; ergo A & C eodem tempore replentur; ſeu motus habent ſynchronos: ſed C & motus habent aſynchronos; ergo etiam A & D, ſeu auriculæ cordis alternè replentur, & contrahuntur.

Supponamus autem ambas ſimul Auriculas repleri, & contrahi; & ambos ſimul Ventriculos; & Au culas eo tempore repleri, quo Ventriculi contrahuntur: Dico itaque neceſſariam exinde fieri Venarum P ſationem, quæ ab omnibus negatur. Quoniam enim Aorta eo tempore dilatatur, quo Ventriculus ſiniſ contrahitur; & Dextra Auricula eo etiam tempore dilatatur, quo ventriculus ſiniſter contrahitur; Auric dextra & Aorta eodem tempore dilatantur: Quod ſi Auricula dextra & Aorta eodem tempore dilatant eodem etiam tempore contrahentur; & neceſſe eſt ut Sanguis, ex Aortâ in Venas propulſus, Venas in d quâdam proportione dilatet, uſque dum (finitâ Auriculæ contractione) e Venis in Auriculam effundatur; c tempore Venæ iterùm ſe contrahent. Sed alternata hæc Venarum *Dilatatio* & *Contractio* erit pulſat

COROLLARIA.

Ambo Ventriculi ſimul ſumpti, Ambæ Auriculæ ſimul ſumptæ, & Ambæ Arteriæ ſimul ſumptæ, ej dem ſemper magnitudinis erunt; (non obſtantibus eorum dilatatione & contractione.)

Ambo Ventriculi & Ambæ Auriculæ minus ſpatium occupabunt; & plus ſanguinis recipient, & pr cient, quam ſi ſimùl Ventriculi & ſimùl Auriculæ contraherentur; quod ex mobili ſepto his cavitati interpoſito patet.

Cætera, quæ ex alterno auricularum motu ſequuntur, Corollaria ad ſanguinis circulationem in Fo ſpectant; & Canalis Arterioſi, & Foraminis Ovalis uſum explicabunt.

Prælec

Prælectio Decima Septima.

De Pulmonum Structurâ; & Reſpiratione.

mones

- Forma? variatæ Thoracis { magnitudini / formæ } ſemper reſpondens.
- Lobi { Dextri? tres. / Siniſtri? duo. } Lobi ex Acinis, Acinæ ex Veſiculis.
- Subſtantia?
  - Trachæa;
    - Quid?
    - Partes? { Larynx. / Trachæa. / Bronchia. } { Quid? / Situs? }
    - Terminatio? Veſiculæ Pulmonum.
    - Tunicæ? { Membranoſa. / Ligamento-Cartilaginea. / Vaſculo-Glanduloſa. / Membranoſa. }
    - Cartilagines? { Tracheales. / Bronchiales. } Quales?
    - Glandulæ? { Tracheales. / Bronchiales. } { Situs? / Uſus? }
    - Muſculi? { Recti. / Tranſverſi. } { Situs? / Uſus? }
    - Veſiculæ? { Forma? / Rete Malpighii; { Quid? / Situs? } }
  - Arteria Pulmonalis; { Exortus? / Diſtributio? }
  - Venæ Pulmonales; { Diſtributio? / Terminatio? ubi ſphincteres. / Numerus? quatuor vel quinque. }
    - (Diſtributio?) { Situs reſpectu Trachææ? / Rete Malpighii? }
- Vaſa Nutrientia?
  - Arteria Bronchialis; exortus? ab aortâ deſcendente.
  - Vena Bronchialis; terminatio? in Venâ ſine Pari.
  - Lymphatica, ad Glandulas Bronchiales.
- Nervi? a { Pari Vago. / Intercoſtali. }
- Tunica? a Pleurâ totam Pulmonum ſubſtantiam { Percurrens. / Connectens. }
- De ſtatu Pulmonum in frigidis Animalibus, ut { Lacertis. / Piſcibus. }
- De Tuſſis
  - Actione?
  - Uſu quoad { Sanguinem. / Solida Animalis. }
- Uſus ſecundum { Antiquos? Refrigeratio / Chymicos? exaltatio / Pitcarnium? Attenuatio } Sanguinis.
- De Reſpiratione, quæ { *Inſpiratio* refrigerat / *Exſpiratio* { attenuat / commiſcet } } Sanguinem.

Prælectio Decima Octava.

De Linguâ; Oſſe Hyoeide; Gulâ; & Uvulâ.

- Oſſis Hyoeidis Muſculi;
  - Sterno-Hyoeides.
  - Coraco-Hyoeides.
  - Thyro-Hyoeides.
  - Mylo-Hyoeides.
  - Genio-Hyoeides.
  - Stylo-Hyoeides.
  - Stylo-Chondro-Hyoeides, qui ſæpe deeſt.
- Linguæ
  - Muſculi; (ex his Linguæ ſubſtantia.)
    - Genio-Gloſſus;
    - Stylo-Gloſſus;
    - Baſio-Gloſſus;
    - Cerato-Gloſſus;
    - Lingualis;
  - Tunicæ?
  - Glandulæ Linguales.
  - Vaſa? Lingualia dicta.
  - Nervi? a Quinto / Nono pari nervorum.
  - Uſus? ad
    - Vocis Articulationem.
    - Maſticationem.
    - Guſtum.
- Gula
  - Quid?
  - Partes?
    - Pharynx; Muſculi?
      - Stylo-Pharyngæus.
      - Thyro-Pharyngæus.
      - Cephalo-Pharyngæus.
    - Œſophagus.
  - Situs?
  - Tunicæ?
    - Membranoſa.
    - Muſcularis
      - externa, recta.
      - interna, annularis.
    - Vaſculo-Glanduloſa; in quâ Glandulæ Pharyngææ.
    - Villoſa.
    - Cuticularis.
  - Vaſa?
  - Nervi?
  - Uſus?
- Uvula
  - Subſtantia? adipo-muſculoſa.
  - Situs?
  - Uſus? ad meatum a naribus ad Fauces occludendum.
  - Muſculi?
    - Sphæno-palatinus.
    - Sphæno-Pterygo-Palatinus.

Prælectio Decima Nona.

De Glandulis Salivalibus; & Muſculis Maxillæ, & Faciei.

- De Glandulis Salivalibus;
  - Parotis
    - Major;
      - Situs?
      - Ductus;
        - Subſtantia?
        - Inſertio.
      - Subſtantia conglomerata; uſus?
    - Minor *Valſalvæ*;
      - Situs?
      - Uſus?
  - Maxillaris;
    - Situs?
    - Ductus;
      - Subſtantia?
      - Inſertio?
    - Uſus?
  - Sublingualis;
    - Situs?
    - Ductus *Morgagnii.*
    - Uſus?
  - Tonſillæ;
    - Situs?
    - Subſtantia?
    - Forma? ubi ſinus
      - Major.
      - Minores.
    - Uſus?
  - Lenticulares;
    - Labiales.
    - Buccales.
    - Linguales.
    - Palatinæ.
    - Œſophagææ.
    - (all:)
      - Situs?
      - Uſus?
  - Dorſalis;
    - Magnitudo?
    - Situs?
    - Uſus?
  - Thyroeidea;
    - Forma?
    - Situs?
    - Subſtantia?
    - Uſus? ex compreſſione inter maſticandum.
  - De uſu Salivæ ut
    - Excrementi.
    - Digeſtioni inſervientis.
- Maxillæ Muſculi;
  - Digaſtricus, deprimit.
  - Maſſeter, attollit producendo.
  - Temporalis, attollit retrahendo.
  - Pterygoeidæus externus, ad latus trahit.
  - Pterygoeidæus internus; attollit producendo.

Muſculi

- Muſculi Narium ?
  - Socio-Pyramidalis.
  - Procerus.
  - Tranſverſus.
  - Infra-Tranſverſales.
  - Orbiculares.
- Genæ Muſculi ?
  - Quadratus.
  - Buccinator.
- Labiorum Muſculi ;
  - Communes ?
    - Riſorius.
    - Zygomaticus Major.
    - Elevator.
    - Depreſſor.
    - Sphincter.
  - Proprii ?
    - Zygomaticus Minor.
    - Elevator, Depreſſor — Superior.
    - Elevator, Depreſſor — Inferior.
    - Productor Superior.
    - Productor Inferior.

Occipitio frontalis

Prælectio Vigeſſima.

De Structurâ Laryngis, & Loquela ; *& Muſculis Brachii,* & *Manûs.*

- Larynx
  - Membranæ ?
    - Externa Membrano-Ligamentoſa.
    - Interna Vaſculo-Glanduloſa.
  - Cartilagines ?
    - Thyroeides ;
      - Forma ?
      - Proceſſus ?
        - Styloeidæi.
        - Cricoeidæi.
      - Situs ? Pomum Adami.
      - Connexio ?
    - Cricoeides ;
      - Forma ?
      - Situs ?
    - Duæ Arytænoeides ;
      - Situs ?
      - Forma ?
      - Connexio ?
    - Duo Arytænoeidum capitula ;
      - Situs ?
      - Forma ?
    - Epiglottis ;
      - Forma ?
      - Situs ?
      - Connexio ; ubi Ligamentum.
  - Ventriculi ;
    - Situs ?
    - Uſus ?

Larynx

- Larynx
  - Vaſa?
  - Nervi?
  - Glandulæ?
    - Epiglottidææ.
    - Arytænoeidææ.
  - Muſculi
    - Expanſores;
      - Sterno-Thyroeidæus.
      - Crico-Thyroeidæus.
      - Crico-Arytænoeidæus Poſterior.
      - Crico-Arytænoeidæus Lateralis.
      - Thyro-Epiglottidæus Minor.
    - Conſtrictores;
      - Ary-Epiglottidæus.
      - Arytænoeidæus.
      - Thyro-Arytænoeidæus
        - Major.
        - Minor.
      - Thyro-Epiglottidæus Major.
  - Uſus? ad
    - Majorem Reſpirationis Vim.
    - Vocem formandam. De *Vocificatione*.

- Ulnæ, & Radii Muſculi?
  - Biceps internus.
  - Brachiæus internus.
  - Triceps Cubiti.
  - Anchonæus.

- Radii Muſculi?
  - Supinator longus.
  - Supinator brevis.
  - Pronator longus.
  - Pronator brevis, ſive Quadratus.

- Volæ Manûs Muſculi?
  - Palmaris longus.
  - Palmaris brevis, ſive caro Quadrata.

- Carpi Muſculi?
  - Flexor Radialis.
  - Flexor Ulnaris.
  - Extenſor Radialis.
  - Extenſor Ulnaris.
  - ubi Ligamenta annularia;
    - Quid?
    - Uſus?

- Digitorum Muſculi communes?
  - Perforatus.
  - Perforans.
  - Lumbricales.
  - Extenſor communis.
  - Interoſſei.

- Indicis Muſculi?
  - Indicator.
  - Extenſor tertii internodii.
  - Abductor Indicis.

- Minimi Digiti Muſculi?
  - Abductor.
  - Flexor primi internodii.

- Pollicis Muſculi?
  - Flexor tertii internodii.
  - Flexor ſecundi internodii.
  - Flexor primi internodii.
  - Extenſor primi internodii.
  - Extenſor ſecundi internodii.
  - Extenſor tertii internodii.
  - Abductor Pollicis.
  - Adductor ad Indicem.
  - Adductor ad minimum Digitum.

Prælectio Vigeſſima Prima.

De Muſculis Femoris ; Tibiæ ; & Pedis.

Femoris Muſculi ?
- Pſoas magnus.
- Iliacus internus.
- Pectinalis.
- Membranoſus.
- Glutæus
  - maximus.
  - medius.
  - minimus.
- Iliacus externus, ſeu Pyriformis.
- Marſupialis, ſive Gemini.
- Obturator internus.
- Quadratus.
- Triceps.
- Obturator externus.

Cruris Muſculi ?
- Sartorius.
- Gracilis.
- Rectus.
- Vaſtus externus.
- Vaſtus internus.
- Crureus.
- Seminervoſus.
- Semimembranoſus.
- Biceps.
- Popliteus.

Tarſi Muſculi ?
- Extenſor
  - Gaſtrocnemius.
  - Solæus.
- Plantaris.
- Tibialis anterior.
- Tibialis poſterior.
- Peronæus anterior.
- Peronæus poſterior.

Digitorum Pedis Muſculi ?
- Extenſor longus.
- Extenſor brevis.
- Perforatus.
- Perforans.
- Lumbricales.
- Interoſſei.

ollicis Pedis Muſculi?
- Extenſor longus.
- Extenſor brevis.
- Flexor longus.
- Flexor brevis.
- Adductor.
- Abductor.
- Adductor ad minimum Digitum, ſive Tranſverſalis pedis.

Iinimi digiti Pedis Muſculi?
- Abductor.
- Flexor primi internodii.

Prælectio Vigeſſima Secunda.

De Viſûs Organo; & Viſu.

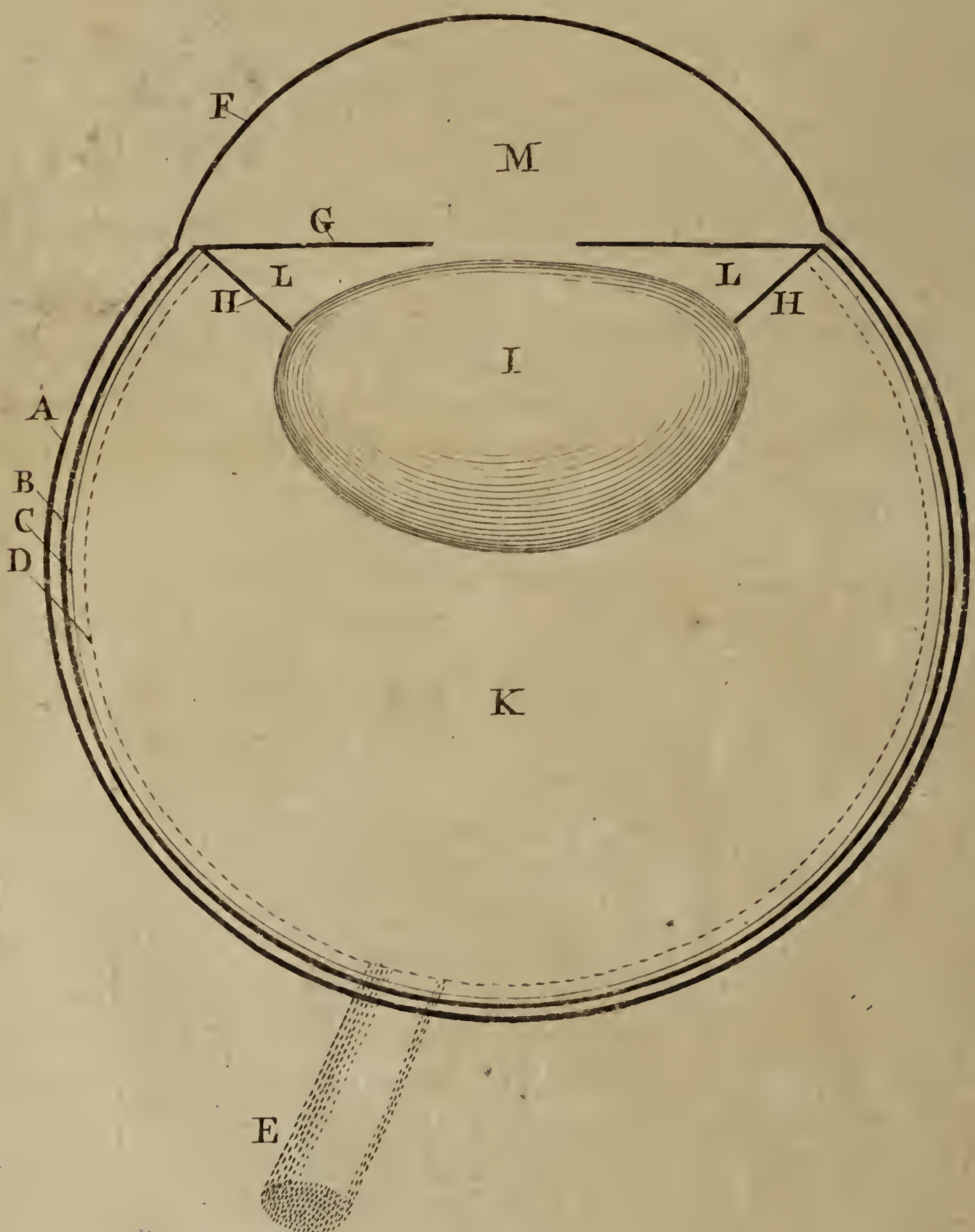
upercilium
- Quid?
- Forma?
- Situs?
- Uſus?

'alpebræ
- Quid?
- Forma reſpectu
  - oculi?
  - ſeinvicem?
- Subſtantia?
  - Cutis.
  - Tarſus;
    - Subſtantia cartilaginea.
    - Forma?
    - Ligamenta ab orbitæ limbo.
    - Uſus?
  - Tunica conjunctiva.
- Puncta Lachrymalia;
  - Quid?
  - Situs?
  - Ductus;
    - Unio.
    - Terminatio.
  - Uſus?
- Glandulæ
  - Lachrymalis
    - ſuperior.
    - inferior, *Williſſii.*
  - Sebaceæ.
- Vaſa?
  - Arteria
  - Vena
  - Palpebralis, unde Surculi pampiniformes.
- Muſculi?
  - Orbicularis.
  - Levator ſuperioris rectus.
  - Depreſſor palpebræ inferioris.
- Uſus?
- Membrana nictitans in Ave;
  - Subſtantia?
  - Forma?
  - Situs?
  - Muſculi?
    - Pyramidalis.
    - Perforatus.
    - Retractor in Aquilâ.
  - Uſus? contra
    - Pulverem.
    - Ventos.
    - Solem.

Oculus

Oculum exhibet cujus.

A. *Tunica sclerotica.*
B. *Tunica externa coroeides.*
C. *Tunica Interna coroeides seu papillaris.*
D. *Tunica Retina.*
E. *Obliqua nervi optici Insertio.*
F. *Tunica cornea.*
G. *Tunica Iris vel uvea.*
H. *Proceſsus ciliares.*
I. *Corpus cryſtallinum.*
K. *Corpus Vitreum.*
M.LL. *Humor Aqueus cujus.*
M. *Camera anterior.*
L.L. *Camera poſterior.*

- **Oculus**
  - Quid? Machina Radiis Lucis
    - recipiendis,
    - moderandis,
    - ſentiendis,
    - apta.
  - Forma? ex duobus Segmentis Sphærarum inæqualium conſtans.
  - Tunicæ?
    - Sclerotica;
      - Situs?
      - Subſtantia? in
        - Homine inelaſtica.
        - Piſce Cartilaginea & Oſſea.
        - Ave Oſſea.
      - Uſus?
    - Cornea;
      - Situs?
      - Subſtantia? aliquatenùs elaſtica.
      - Uſus? ad
        - Tranſmiſſionem
        - Refractionem
        - Lucis.
    - Coroeides;
      - Externa,
        - Vaſculoſa.
        - Nigropapilloſo obducta; uſus?
      - Interna, vaſculo-papilloſa; Uſus?
    - Uvea, vel Iris;
      - Quid? unde dicta?
      - Situs?
      - Foramen;
        - Pupilla, unde dicta?
        - Uſus?
      - Arteria Circularis;
        - Proceſſus Ciliares.
        - Ductus Aquoſi.
      - Venæ.
      - Motus;
        - Expanſio.
        - Contractio.
        - an muſcularis?
    - Retina;
      - Quid?
      - Ingreſſus in Oculum?
      - Situs?
      - Uſus?
  - Humor aqueus;
    - Origo? ex Ductibus aquoſis Iridis.
    - Situs? in Camerâ
      - anteriore, inter Iridem & Corneam.
      - Poſteriore, inter Corneam & Cryſtallinum.
    - Ductus abducentes, ut Venæ laterales Penis.
    - Uſus?
  - Corpus
    - Vitreum;
      - Quid? Lymphaticorum minimorum Congeries.
      - Origo? ex papillis Coroeideis.
      - Situs?
      - Tunica?
        - Detegenda oculum congelando.
        - Inſinuans ſe in Vitrei ſubſtantiam.
      - Uſus? ad Retinæ diſtantiam conſervandam.
    - Cryſtallinum;
      - Quid? Lymphaticorum Congeries.
      - Diſpoſitio Laminata.
      - Origo? ex proceſſibus ciliaribus.
      - Forma? ex duobus diverſis ſegmentis conſtans.
      - Status in
        - Ætate provectâ?
          - Flavum.
          - Durum.
        - Fele recens nato? frigore inalbeſcens.
      - Tunica, aranea dicta.
      - Vaſa? a
        - Proceſſibus ciliaribus in Homine.
        - Retinæ vaſis in Bove.
      - Situs?
      - Connexio?
        - Proceſſibus ciliaribus.
        - Ductus nigri.
      - Uſus? ad ſecundam Lucis Refractionem.

Oculus

- Oculus
  - Muſculi?
    - Rectus
      - Superior;
      - Inferior;
      - Externus;
      - Internus;
        - Subſtantia albuginea.
        - Uſus?
          - Separatìm?
          - Junctìm?
          - Succeſſivè?
    - Obliquus
      - Superior; ubi Trochlea.
      - Inferior;
        - Uſus junctìm?
  - Vaſa?
    - Arterioſa, a Caroticis intra Cranium.
    - Venoſa, ad
      - Sinus duræ Matris.
      - Jugulares externas.
  - Nervi? ad
    - Viſum?
    - Motum?
  - Ligamentum; Tunica conjunctiva, quâ Palpebris adnectitur.
  - De Viſu in
    - Homine.
    - Ave; cujus Cornea oſſeo Circulo { Laminato / Variabili } adnectitur.

Prælectio Vigeſſima Tertia.

De Organo Anditûs; & Anditu.

Organum Auditûs ex { Aure externâ / Tympano / Labyrintho } conſtat.

- Auris Externa
  - Quid?
  - Forma?
    - Pinna;
      - Helix, in quo ſeptum.
      - Antihelix.
      - Tragus, in quo ſeptum.
      - Antitragus, in quo ſeptum.
      - Scapha.
      - Cavitas innominata.
      - Concha, in quâ ſeptum.
    - Lobus.
  - Subſtantia?
    - Cutis, intùs Adipe carens.
    - Cartilago;
      - Proceſſus?
        - Helicalis
          - anterior.
          - poſterior.
        - Pro meatu auditorio.
      - Plicæ?
  - Muſculi?
    - Helicalis major, / Expanſor Helicis, / Elevator Conchæ, } *Elevator Auris.*
    - Depreſſor ſepti Conchæ; *Retractor Auris.*
    - Helicalis minor, ſeu Corrugator Helicis.
    - Corrugator Tragi, / Conſtrictor meatûs, } *Tragæus.*
    - Depreſſor meatûs auditorii.
    - Retractor Helicis.
    - Retractor proceſſûs poſterioris Helicis. / Corrugator Antitragi. } *anti-Tragæus.*

Auris

Auris Externa
- Vaſa?
- Nervi? a
  - Portione durâ auditorâ.
  - Quinto pari.
  - Secundo vertebralium pari.
- De Auris externæ
  - Motibus.
  - Uſu.

Tympanum
- Forma?
- Situs? reſpectu corporis?
- Membrana;
  - Ex
    - cute, cuticulâ — attenuatâ — conſtans.
    - Tympani Perioſteo — conſtans.
  - meatum externum naturalitèr occludens.
  - extùs concava.
  - intùs convexa.
  - Mallei motibus
    - vibratis imperat.
    - muſcularibus ſubjicitur.
  - Vaſa? a meatu externo numeroſiſſima.
- Foramina?
  - Meatus
    - Externus;
      - Forma?
      - Terminatio?
      - Glandulæ Ceruminеæ.
    - Internus;
      - Situs?
      - Forma? unde Tuba.
      - Subſtantia?
        - Oſſea.
        - Cartilaginea.
      - Terminatio?
      - Muſculus?
      - Uſus? ad aeris æquilibrium.
  - Feneſtra
    - Ovalis, ad Veſtibulum.
    - Rotunda, ad ſcalam inferiorem cochleæ.
    - ad Proceſſûs maſtoeidis ſinus.
  - Pro Ingreſſu
    - tendinis
      - Abductoris.
      - Inductoris. — mallei.
      - Stapedæi.
    - Nervi ad ſtapedæum muſculum.
    - Nervi chordæ dicti.
- Chorda;
  - Quid? — Uſus? *
  - Situs? — Uſus? *

* Alia mihi eſt chordæ hujus Idæa, quam quæ ex Anatomicorum ſcriptis colligi poſſit. Licet enim nullomodò negarem chordam hanc nervos recipere a Portione durâ nervi auditorii, ut & a quinto pari nervorum; eam tamèn ex ſolis his nervulis conflari, nec rationi, nec Autopſiæ conſentaneum videtur. In eâ enim reperiantur non modo vaſa, quæ mallei & incudis perioſteo dicantur, ſed & fibræ etiam ligamentoſæ, quæ malleo affixæ ipſum, mediante proceſſu *Raviano*, æquilibratum ſuſtinent; Actionemque muſculi Inductoris mallei ita moderantur, ut vim ſuam in manubrium mallei ſolummodò exerceat. Ideòque in Tabulâ Sextâ chordam hanc, quaſi funem contortum, depinxi.

Tympanum;
- Malleus;
  - Caput; ubi fovea pro receptu Incudis.
  - Proceſſus?
    - Magnus.
    - Brevis.
    - Ravianus.
  - Situs?
  - Ligamenta?
    - Latum capiti affixum.
    - Tranſverſum chorda, cui ut fulcro incumbit.
  - Muſculi? Connexio? — Uſus? *
    - Abductor ab Incude.
    - Adductor ad Incudem.
    - Inductor verſus Labyrinthum.
  - Motus?
    - Ab Incude.
    - Ad Incudem.
    - Librans.
- Incus;
  - Corpus.
  - Proceſſus? — Situs?
    - Magnus.
    - Longus.
  - Ligamenta, quibus — Oſſi adnectitur.
    - Temporali
    - Malleo
    - Orbiculari
  - Connexio?
  - Motus? librans cum malleo.
- Orbiculare;
  - Forma?
  - Situs?
  - Connexio?
    - Incudi.
    - Stapedi.
  - Motus;

* Ut horum muſculorum actiones, motuſque oſſium auditui inſervientium, meliùs intelligantur, Tabulam ſextam oſſa auditûs eorumque muſculos, auctâ admodùm magnitudine, exprimentem adjeci.

In eâ notandum eſt; A malleum a C proceſſu ſuo *Raviano* & D chordâ tympani æquilibratum ſuſtineri, Motumque inde librantem recipere ſuper fulcrum C D.

Notandum eſt etiam; muſculos I & L mallei manubrio B infra fulcrum C D inſeri; unde B aut extrorſum aut introrſùm duci, & membrana tympani, cui B arctiſſimè adnectitur, aut laxari, aut tendi poſſit.

Notandum eſt etiam; K muſculum proceſſui *Raviano* obductum malleo implantari; unde malleum ab incude abducere valeat; & in hâc ſuâ actione antagoniſtam habere I muſculum.

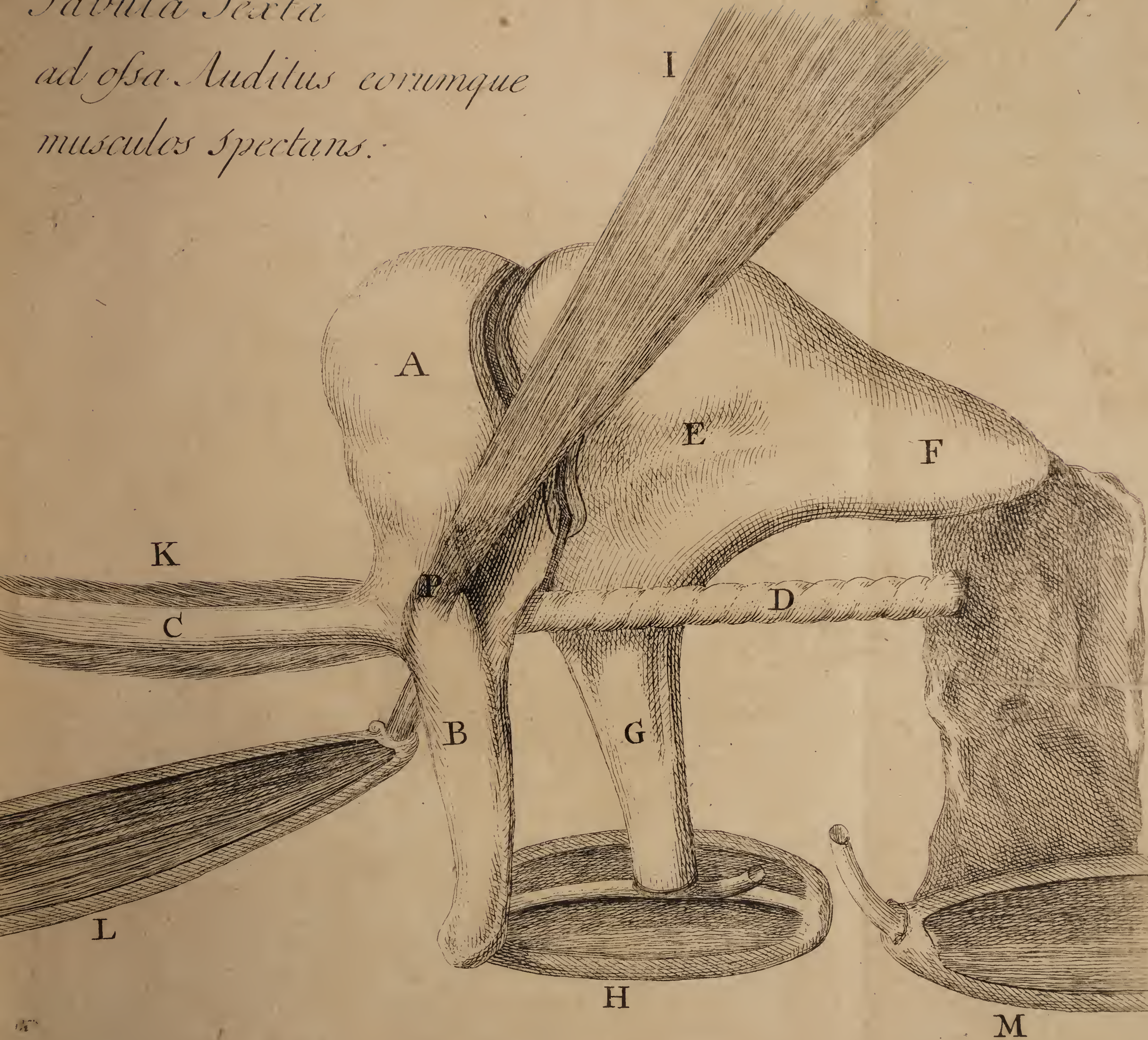
Notandum eſt etiam; I muſculum (muſculis K & L antagoniſtam) neutri horum in rectâ lineâ opponi: unde, agente K & quieſcente L, manubrium mallei extrorſum trahitur; malleus autem a K muſculo ab incude abducitur. Agente vero L & quieſcente K malleus Incudi adducitur, manubrium interea ab L introrſùm trahitur.

In ſonis itaque levioribus K quieſcit, agentibus ſimul I & L; quorum ille malleum incudi affigit, hic tympani membranam tendit: unde minimæ vibrationes membranæ tympani impreſſæ conſervantur; &, mediante malleo, abſque ullâ diminutione incudi communicantur. Hinc ſoni vibrationes ſtapedi, (cui incus mediante oſſe orbiculari adnectitur) vividè propagantur; ſtapes interea a muſculo ſtapedæo M oblique elevatur; &, mediantibus ligamentis, quibus feneſtræ adnectitur, ita firmatur, ut impreſſas ſibi, & quaſi commiſſas, vibrationes haud imminutas labyrintho tranſmittat.

In violentis ſonis e contrà L quieſcit, agentibus ſimul K & I; quorum ille malleum ab incude abducit, hic tympani membranam laxat: unde ſoni vibrationes, laxæ jam membranæ tympani impreſſæ, malleo miniùs vividè propagantur; &, mediantibus flaccidis mallei ligamentis, incudi admodùm imminutæ communicantur. Stapes interim quieſcente muſculo, ſuo M, feneſtræ ovali incubens vibrationes ſibi commiſſas ulteriùs adhuc imminutas labyrintho tranſmittit.

p 38

Tabula Sexta ad oſsa Auditus eorumque musculos Spectans.

- Tympanum
  - Stapes;
    - Forma?
    - Partes?
      - Caput.
      - Crura; } quæ excavantur.
      - Baſis; } quæ excavantur.
    - Situs? Feneſtræ Ovali imponitur.
    - Muſculus Stapedæus;
      - Situs?
      - Inſertio?
      - Uſus?
    - Connexio?
  - De Avis Aure, cui
    - externa auris deeſt.
    - unum os auditûs ſufficit.
- Labyrinthus
  - Subſtantia, cæteris corporis oſſibus Durior.
  - Canales ſemicirculares;
    - Numerus? tres.
    - Forma conica.
    - Situs?
  - Veſtibulum.
  - Cochlea;
    - Quid?
    - Forma?
      - conica.
      - cochleata.
    - Septum;
      - ſcala ſuperior
      - ſcala inferior
      - Baſes;
        - Veſtibulum.
        - Feneſtra rotunda.

De Sonis.

Sonus eſt Aeris datâ velocitate vibrantis motus; & fiat magnus vel parvus; gravis vel acutus.

Sonus fit vel acutus vel gravis, prout numerus vibrationum in ſpatio minuti ſecundi ſit major vel minor.

Ut graviſſimus muſices ſonus ducentas, ita acutiſſimus ſex mille quadringinta vibrationes habet in ſpatio minuti ſecundi.

Sonus fit major vel minor, prout motus vibrans majore vel minore vi propagatur.

In machinâ polychordâ chordâ quacunque vibratâ, omnes chordæ ſymphonicæ (quæ ſcil. uniſonum vel octavum ſonant) immotis cæteris vibrant; unde ſonus elicitur mixtus. Ideòque patet in ſoni propagatione motum vibrantem non omnibus æquè corporis partibus, per quod propagatur, communicari, ſed iis ſolis quæ motæ ſymphonicas vibrationes conficiant.

Omnis ſonus a centro ſonoro ad ſuæ expanſionis terminos eâdem & æquali velocitate abſque ullâ gravitatis ſuæ mutatione per rectas lineas propagatur.

Lineæ ſonoræ corpori elaſtico impingentes, cujus omnes partes ſymphonicas vibrare non valeant, a ſummâ ſuperficie reflectuntur; & angulos reflexionis incidentiæ angulis æquales habent.

Lineæ

Lineæ ſonoræ ita reflectantur a concavâ ſuperficie, ut in puncto coincidant; unde multiplicatâ vi propagetur, ſeu augeatur, ſonus.

Lineæ ſonoræ corpori flaccido & inelaſtico impingentes pro ratione flacciditatis pereunt.

- De uſu
  - Auris externæ.
  - Tympani.
  - Labyrinthi.

Prælectio Vigeſſima Quarta.

De Cerebro; *Nervis*, & Senſatione.

- Cerebri Tunicæ
  - Dura Mater
    - Subſtantia?
      - Ligamento-Inelaſtica.
      - In plures laminas diviſibilis.
    - Proceſſus?
      - Falciformis. / duo laterales.
        - Situs?
        - Uſus? ex Brutis.
    - Sinus
      - Majores;
        - Longitudinalis major.
        - duo Laterales.
        - Tranſlateralis.
      - Minores;
        - Longitudinalis minor.
        - Circularis.
        - Infracirculares duo.
        - Intralaterales duo.
        - Occipitales duo.
        - Optici duo.
        - Petroſi duo
          - externi.
          - interni.
      - (Majores et Minores:)
        - Quid?
        - Forma?
        - Uſus?
        - Chordæ.
      - Exitus in
        - Venas Jugulares.
        - Sinus Vertebrales.
    - Vaſa? a
      - Carotide externâ.
      - Vertebralibus Arteriis.
    - Nervi? a
      - Quinto / Septimo pari Nervorum.
    - Uſus?
    - Motus? per ſe nullus.
  - Arachnoeides
    - Subſtantia?
    - Situs?
    - Vaſa?
      - Venas a Cerebri Venis / Arteriolas a Piâ Matre — recipit.
    - Uſus?
    - Diſtinguenda
      - in infimâ cerebri parte.
      - inflatione.
  - Pia Mater
    - Subſtantia?
    - Proceſſus ad
      - Cerebri anfractus.
      - Ventriculos anteriores cerebri.
    - Vaſa?
      - Carotica. / Vertebralia. — anaſtomoſes?
    - Uſus?

- Cerebrum
  - Diviſio in
    - Cerebrum, cujus
      - Hemiſphæria.
      - Lobi
        - Anteriores.
        - Poſteriores.
      - Situs ?
    - Cerebellum, cujus lobus
      - Dexter.
      - Siniſter.
      - Situs?
    - Partem
      - Corticalem ;
        - Situs ?
        - Subſtantia ?
          - vaſculoſa.
          - tubuloſa.
        - Color cinereus.
      - Medullarem, præ teneritate non perſcrutabilem.
  - Partes ?
    - Corpus Calloſum ;
      - Subſtantia ?
      - Situs?
      - Secundum *Lanciſium* Animæ ſedes.
    - Ventriculi Laterales ;
      - Forma?
      - Septum Lucidum ;
        - Quid?
        - Situs ?
      - Plexus coroeides.
      - Corpora ſtriata,
        - Extùs cinerea.
        - Intùs ſtriata.
      - Thalami nervorum opticorum,
        - Extùs medullares.
        - Intùs ſtriati.
      - Fornix, ſeu centrum ovale ;
        - Crura.
        - Baſis.
    - Ventriculus tertius ;
      - Glandula Pinealis;
        - Situs ?
        - Forma ?
        - Subſtantia ?
          - extùs cinerea.
          - juxta Baſin medullaris
        - Animæ ſedes per Carteſium
      - Nates ; Teſtes ;
        - Extùs Medullares.
        - Intùs Cinerei.
      - Infundibulum ad Glandulam pituitariam ducens
      - Foramina ;
        - Vulva.
        - Anus.
    - Ventriculus quartus ;
      - Situs? ſub cerebello.
      - Forma ?
        - Calamus ſcriptorius.
        - Crena.
      - Valvula magna.
    - Cerebellum ;
      - Situs?
      - Forma? ubi appendiculæ Vermiformes.
      - Subſtantia ?
        - Corticalis :
        - Medullaris : ubi Arbor Vitæ.
      - Pedunculi ; ad
        - Medullam oblongatam duo.
        - Protuberantiam annularem duo
        - Medullam ſpinalem duo.

- Cerebrum
  - Partes?
    - Medulla Oblongata;
      - Subſtantia? medullaris a
        - cerebro.
        - cerebello.
      - Proceſſus?
        - Crura.
        - Protuberantia annularis.
        - Corpora
          - Olivaria
          - Pyramidalia
          - duo.
        - Mamillares duo.
        - Protuberantiæ orbiculares duæ.
      - Situs?
      - Uſus? Nervis originem præbere.
  - Glandula Pituitaria;
    - Subſtantia?
    - Forma?
    - Situs?
  - Vaſa?
    - Arteriæ
      - Carotides.
      - Vertebrales.
    - Venæ in ſinus duræ Matris, & inde in
      - Sinus Vertebrales.
      - Venas Jugulares internas.
  - Ductus Excretorii? Nervi, quorum novem paria numerantur.

- Nervorum Paria
  - Primum ad Nares.
  - Secundum ad internam oculi ſuperficiem.
  - Tertium ad
    - Oculi Tunicas.
    - Muſculum
      - attollentem
      - deprimentem
      - adducentem
      - obliquum inferiorem
      - Oculi.
    - internum angulum oculi.
    - Muſculos—Palpebrarum.
  - Quartum ad muſculum Trochlearem oculi.
  - Quintum ad
    - Duram Matrem.
    - Faciei
      - Muſculos.
      - Integumenta.
    - Gingivas & Dentes.
    - Glandulas / Palpebras — Oculi.
    - Nares.
    - Fauces.
    - Auris / Maxillæ / Linguæ / Labiorum — Muſculos.
    - Nervum Intercoſtalem.
  - Sextum ad
    - Muſculum abducentem Oculi.
    - Nervum Intercoſtalem.

Nervorum Paria
- Septimum
  - Molle, ad Labyrinthum Auris.
  - Durum, ad
    - Linguam.
    - Labia.
    - Os Hyoeides.
    - Muſculos / Integumenta — Faciei.
    - Auris Muſculos.
- Octavum ad
  - Muſculos
    - Linguæ.
    - Pharyngis.
    - Laryngis.
  - Glandulam Thyroeidæam.
  - Omnia Thoracis contenta.
  - Cum Intercoſtali ad contenta Abdominis.
- Nonum ad
  - Linguæ / Oſſis Hyoeidis / Laryngis — Muſculos.

Uſus ſecundum *Williſſium*
- Cerebri? ad Motus / Facultates — voluntarios.
- Cerebelli? ad motus involuntarios.

De *Senſatione*.

Prælectio Vigeſima Quinta, & Sexta.

De Partibus Generationi Inſervientibus Maſculinis, & Fœmininis.

Teſtis
- Vaſa?
  - Arteria;
    - Exortus?
    - Ramus nutriens.
    - Contortio.
    - Diſtributio per Teſtem.
  - Vena ſpermatica ad cavam ducens.
  - Lymphatica numeroſiſſima.
- Subſtantia? ex
  - Arteriis tomentoſis.
  - Tubulis ſeminiferis
    - Seriatìm
      - diſpoſitis.
      - diviſis.
    - Mirè contortis.
  - Vaſculis Lymphaticis numeroſiſſimis.
- Ductus
  - Secretorii? Tubuli ſeminiferi; Corpus Higmori?
  - Excretorius? Epididymis;
    - Forma?
    - Situs?
    - Subſtantia? inelaſtica. Uſus?
    - Contortio.
    - Vas deferens;
      - Situs?
      - Terminatio?
      - Ligamentum.

Teſtis

- Teſtis
  - Tunicæ
    - Propriæ?
      - Albuginea, inelaſtica. Uſus?
      - Vaginalis,
        - Teſtis.
        - Vaſorum Spermaticorum.
    - Communes?
      - Dartos.
      - Scrotum; ubi
        - Raphe.
        - Septum.
  - Muſculus Cremaſter;
    - Origo?
    - Situs?
    - Uſus?
  - De
    - Semine.
    - Sanguinis Præparatione.
    - Seminis
      - Secretione in Teſte.
      - Depuratione in
        - Teſte.
        - Epididymide.
    - Statu Teſtis ante Pubertatem.
    - Curſu ſeminis in *Anaphrodiſiâ.*
- Veſiculæ Seminales
  - Forma?
  - Subſtantia?
  - Situs?
  - Exitus in Urethram? Oculi Gallinaginis.
  - Muſculi? Levatores Ani.
  - Deſunt
    - Canibus;
    - Lutris;
    - ſegnìus ideò Venerem exercentibus.
- Penis
  - Corpora Cavernoſa
    - Majora duo;
      - Quid Corpus Cavernoſum?
      - Situs?
        - Exortus?
        - Terminatio?
      - Septum;
        - Situs?
        - Foramina.
      - Vaſa?
        - Arteriæ erigentes
          - Externæ.
          - Internæ.
        - Venæ
          - Dorſales.
          - Laterales.
          - Situs?
          - Origo?
          - Uſus?
      - Muſculi erectores.
    - Minus;
      - Urethra;
        - Situs?
          - Bulbus.
          - Glans;
            - Corona.
            - Glandulæ Odoriferæ; Uſus?
            - Villi frequentiſſimi.
        - Forma?
        - Situs?
        - Glandulæ?
          - Proſtata;
            - Quid?
            - Situs?
            - Ductus.
          - Mucoſæ;
            - Situs?
            - Uſus?
        - Caput Gallinaginis;
          - Quid?
          - Uſus?
        - Lacunæ
          - majores;
          - minores;
          - Situs?
          - Uſus?
      - Vaſa erectoria?
        - Arteriæ: Ingreſſus?
        - Venæ: Egreſſus?
      - Muſculi?
        - Acceleratores urinæ.
        - Tranſverſales.
        - Obliqui.

Penis

- Penis
  - Vaſa nutrientia?
    - Arteriæ
      - ab erigentibus.
      - a femoralibus.
    - Venæ, ad venas laterales.
    - Lymphatica, ad Glandulas Inguinales.
  - Nervi?
  - Tunicæ?
    - Nervea, ſive Inelaſtica: quæ & celluloſa.
    - cutis
      - adipe carens. Unde?
      - duplicata, præputium conficiens. Uſus?
  - Uſus?
    - ad Emiſſionem
      - Urinæ.
      - Seminis.
    - ad Irritationem in Coitu.
  - De
    - Erectione Penis, & Venarum ſitu
      - dorſalium; ad erectionem.
      - lateralium; ad
        - extaſis determinationem.
        - ſtagnationem præcavendam.
    - Expanſione Urethræ.

De Partibus Generationi inſervientibus Fœmininis.

- Mons Veneris; Labia Externa;
  - Quid?
  - Uſus?
- Clitoris
  - Situs?
  - Forma?
    - Crura, ut in Pene.
    - Corpus.
    - Glans; ubi Præputium.
  - Subſtantia? Tendineo-Cavernoſa.
  - Muſculi, erectores dicti.
  - Vaſa?
  - Erectio, unde? ut in Pene.
  - Uſus? ad majorem irritationem.
- Nymphæ
  - Situs?
  - Subſtantia?
    - Glandulis odoriferis extùs obſita.
    - Vaſculo-Cavernoſa.
    - In ſuperficie Villoſa.
  - Uſus? ad majorem irritationem.
- Hymen
  - Quid?
  - Situs?
  - Uſus?
  - Status in Brutis?
    - Circularis.
    - Spiralis.
- Carunculæ Myrtiformes
  - Quid? origo?
  - Situs?
  - Numerus? Vagus.
  - Uſus? ad majorem irritationem.
- Urethra
  - Situs?
  - Longitudo?
  - Subſtantia? Tendineo-Cavernoſa. Uſus?
  - Glandulæ mucoſæ, quarum Ductus Lacunæ.
  - Muſculus? Depreſſor.
  - Uſus?

Vagina {
- Subſtantia?
- Forma?
- Rugæ; in { Virginibus conſpicuæ. / Vetulis nullæ.
- Glandulæ proſtatæ, utrinque ſub conſtrictore.
- Muſculus conſtrictor.
- Vaſa? unde plexus utrinque ſub conſtrictore.
- Nervi?
- Uſus? ad exquiſitam irritationem.

Uterus {
- Forma?
- Situs?
- Partes? {
  - Os Tincæ.
  - Cervix; ubi { Corpora Globoſa; { Quid? / Uſus? } / Striæ, quæ tamen Vagæ.
  - Fundus.
  - Cavitas.
- Cornua; {
  - Situs? { Principium. / Terminatio; ubi fimbria; { Quid? / Situs? / Status ſub orgaſmo Aphrodiſiaco?
  - Ligamenta.
  - Uſus?
- Subſtantia? ex Tunicâ { Membranoſâ. / Muſculari. / Vaſculoſâ.
- Ligamenta? { Lata a Peritonæo. / Rotunda; quæ potiùs Muſculi dicantur.
- Ovaria; {
  - Quid?
  - Forma in { Virginibus? / Vetulis?
  - Situs?
  - Connexio? cornuis.
- Vaſa? { Spermatica ab aortâ. / ab Iliacis internis.
- Nervi?

De {
- Ovario & Utero } in Ave.
- Motu uteri in Cuniculis parturientibus.
- *Generatione.* { Coitus; Quid? / Fæcundatio; Quid? an in { ovario? / utero?

Prælectio Vigeſima Septima.

De Fœtu in Utero; & circulatione Sanguinis in non natis.

- **Uterus**
  - Magnitudo?
  - Situs?
  - Status
    - Muſculo-lacertoſus.
    - In fundo craſſior, / Cæteris partibus tenuior, / Laxior. — quam in non Gravidis.
  - Os Tincæ;
    - Glandulis intùs obſitum.
    - Muco tenaciſſimo clauſum.
- **Mammæ**
  - Subſtantia?
  - Magnitudo? Imprægnatis aucta ob
    - Plethoram.
    - Circulationis inæqualitatem.
    - Subſtantiæ laxitatem.
  - Ductus Lactei in Gravidis / Toroſis conſpicui.
  - Vaſa? a Thoracicis
    - anterioribus.
    - poſterioribus.
    - mamillaribus.
  - Uſus?
- **Placenta.**
  - Subſtantia? Vaſculoſa.
  - Forma?
  - Situs? fundo uteri plerùmque adhærens.
  - Vaſa? duæ Arteriæ. / una Vena.
    - Fùnis modo complicatæ.
    - quarum in placentâ Anaſtomoſis.
  - Uſus? ſtatus ſub ictero?
- **Membranæ**
  - Chorion; in quâ innumera vaſa.
    - Situs?
    - Uſus?
    - Connexio?
  - Amnios;
    - Situs?
    - Vaſa pauciora quam in chorio.
    - Uſus? ad
      - aquas
        - continendas.
        - ſecernendas.
      - chorion conſervandum.
  - Allantois;
    - Homini deeſt.
    - Unde dicta?
    - in Brutis obvia;
      - Subſtantia?
      - Situs? ubi urachus.
      - Uſus?
- **Fœtus**
  - Situs
    - Primis / Ultimis menſibus?
    - Paulò ante Partum?
  - Funis; inſertio?
    - Venæ
      - diſtributio per Hepar.
      - Ductus Venoſus
        - Quid?
        - Situs?
        - Uſus?
    - Arteriarum
      - Situs?
      - Origo? ex Illiacis.

Fœtus

Fœtus
- Foramen Ovale;
  - Quid
    - creditum?
    - reverâ?
  - Situs Cavæ inferioris? *Vide Tab.* 7*mæ* *Fig. primam.*
  - Uſus?
- Canalis Arterioſus
  - Origo? ex Arteriâ Pulmonali.
  - Inſertio? in aortam deſcendentem.
  - Uſus?
- De ſtatu Pulmonum, qui
  - Hepatis ad inſtar rubent.
  - aquâ graviores.

De
- *Circulatione Sanguinis in Fœtu. Vide Tab.* 7*mæ* *Fig.* 2*dam.*
- *Occluſione meatuum*
  - Canalis Arterioſi.
  - Vaſorum Umbilicalium.
  - Foraminis Ovalis.

Propoſitiones ad Sanguinis Circulationem in non natis ſpectantes.

1ma. Cavæ inferioris ſanguis ad nutritionem, motum muſcularem, ſubtileſque ſecretiones magis eſt aptus, quam qui per cavam ſuperiorem ad cor derivatur. Ille namque, partìm ex ſanguine in matris pulmonibus recentèr triturato, partìm ex ſanguine per venam portæ refluo & in fœtus hepate defæcato, cum ſanguine ex iliacis & emulgentibus refluo conſtans, quaſi arterioſus habeatur: hic e contra, ablegatis jam plurimis partibus ſubtilioribus, vel in fibris nutriendis, vel in cerebri ſecretionibus, venoſus omninò eſt; & quaſi effætus.

2da. Aorta aſcendens & deſcendens diverſis temporibus dilatantur, & contrahuntur; ſeu *motus* habent *Aſynchronos.*

3tia. Cavæ inferioris ſanguis eo tempore ad cor propellitur, quo dextra auricula contrahitur, & ſiniſtra relaxatur; ideòque non in dextram indeque in ſiniſtram, verum immediatè e cavâ in ſiniſtrum auriculam derivatur.

4ta. Qui e ſiniſtrâ auriculâ in ſiniſtrum ventriculum derivatur, ſanguis ex Cavæ inferioris ſanguine maximè conſtans, totus in cor & aſcendentes aortæ ramos diſtribuitur.

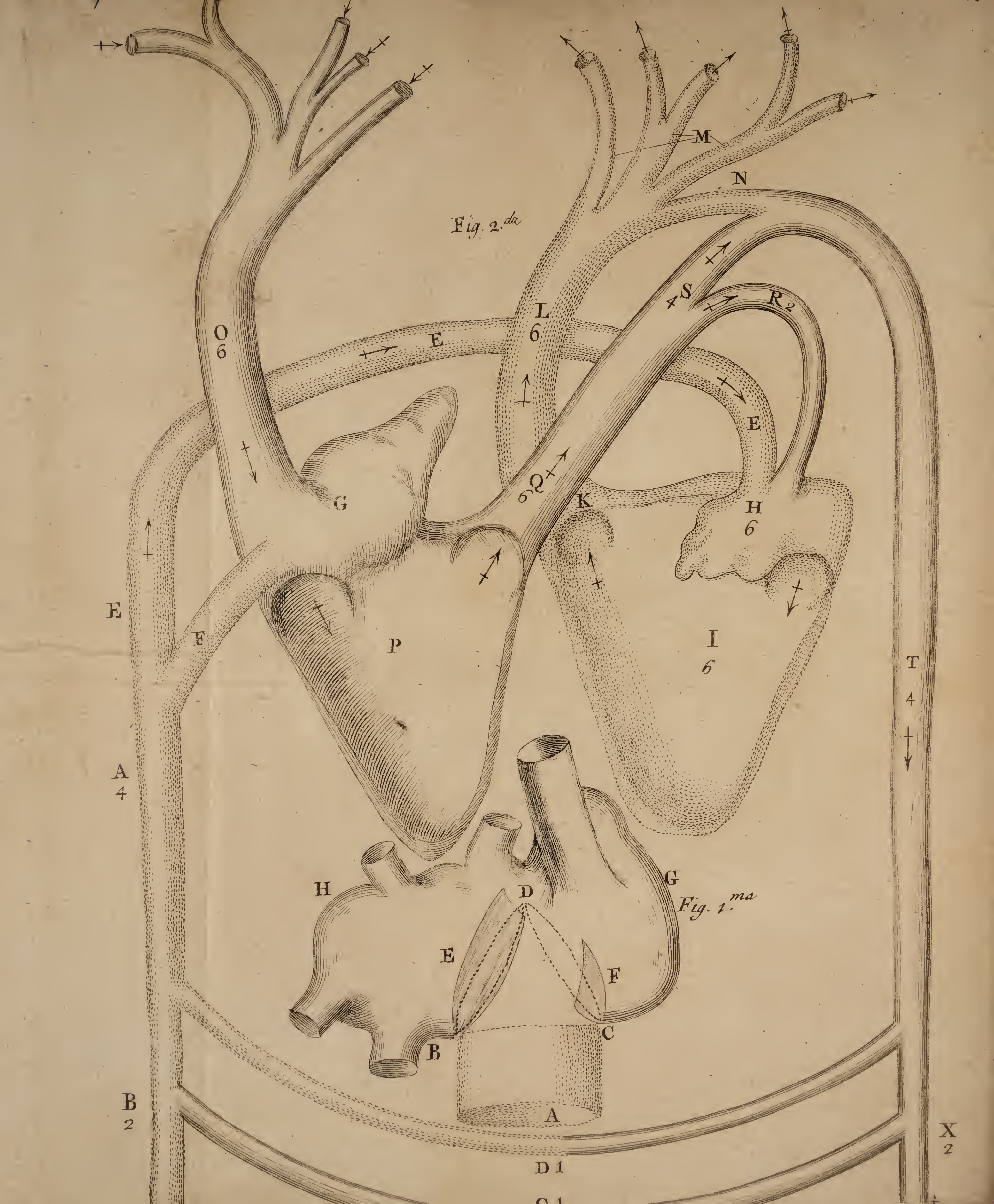
5ta. Qui e cavâ ſuperiore in cor profluit, ſanguis partìm per pulmones in ſiniſtram auriculam ſuperioris Cavæ ſanguini admiſcendus derivatur; partìm in arteriam deſcendentem tranſit, arteriæ aſcendentis ſanguini non admiſcendus; ut, qui matri redditur ſanguis, venoſus ſit, & quaſi effætus.

6ta. Occluſo per reſpirationem canali arterioſo, arteria deſcendens motum acquiret aſcendentis arteriæ motui *Synchronum*; & cavæ inferioris ſanguis eo tempore ad cor derivabitur, quo ſiniſtra auricula contrahitur, & dextra relaxatur; ideòque cum ſanguine ſuperioris cavæ totus in dextram auriculam derivabitur.

7ma. Compreſſis a reſpiratione contentis abdominis, coaleſcent brevi arteriæ umbilicales, vena umbilicalis, & ductus venoſus.

8va. Vagitus (recens natis familiaris) ad pulmonum diſtenſionem, & ſanguinis comminutionem magnoperè conducit.

Tabulæ

Fig. 2.da
M
N
S 4
R 2
L 6
O 6
E
E
Q 6
G
K
H 6
E
F
P
I 6
T 4
A 4
H
D
G
Fig. 1.ma
E
F
B
C
A
B 2
X 2
D 1

Tabulæ 7mæ Fig. prima Venæ Cavæ inferioris inſertionem in auriculas a parte poſtic conſpectam exhibet; in quâ

A Vena Cava Inferior; a quâ patet
B D Meatus in H ſiniſtram auriculam; &
D C Meatus in G dextram auriculam;
E Valvula ſiniſtra, ſive venæ cavæ major.
F Valvula dextra, ſive venæ cavæ minor.
N. B. Triangulus B D C in non natis venæ cavæ pars eſt, in natis eidem dextræ auricula pars habeatur.

Fig. ſecunda ſanguinis circulum in Fœtu exhibet; ut pateat diverſâ inferioris & ſuperioris Cavæ ſanguinis diſtributio.

A Vena cava inferior ſanguinem a
B Vena umbilicali.
C Venis iliacis & emulgentibus, ut & a
D Venâ Portæ recipiens.
Ex A venâ inferiore per figuram primam hujus Tabulæ patet
E Meatus in ſiniſtram auriculam, &
F Meatus in dextram auriculam.
Per propoſitionem tertiam ſanguinem non per F in
G Auriculam dextram, verum in
H Auriculam ſiniſtram derivari demonſtravimus: unde in
I Ventriculum ſiniſtrum, indeque per
K Aortæ principium &
L Aortam ejuſque
M Ramos aſcendentes totus derivabitur.
Per 2dam enim propoſitionem aorta deſcendens eo tempore ſe contrahit, quo aorta aſcendens dilatatur; ideòque majorem reſiſtentiam ſanguini objicit, quam quæ in ramis aſcendentibus occurrat; unde nihil ſanguinis ex aortâ aſcendente in deſcendentem tranſibit per
N Tubulum communicationis:
Quin totus in aſcendentes Ramos diſtribuetur.

Refluus ex aſcendentibus arteriis ſanguis propellitur per
O Venam cavam ſuperiorem in
G Auriculam dextram; unde ab auriculæ contractione in
P Ventriculum dextrum propellitur; hinc propellitur in
Q Arteriam pulmonalem ejuſque ramos, minorem ſcil.
R Per pulmonum ſubſtantiam in ſiniſtram auriculam ducentem, &
S Ramum majorem (canalem arterioſum) unde in
T Aortam deſcendentem, ejuſque ramos
D Ad Portam ducentes.
C Ad venas iliacas & emulgentes, &
X Arterias umbilicales, diſtribuitur.

Prælectio Vigeſima Octava.

De Corporis Integumentis, & ſecretione Animali.

- Panniculus Carnoſus quid in
  - Brutis? Uſus?
  - Homine?
    - Occipitofrontalis;
    - Platyſma myoeides;
    - Uſus?
- Membrana Adipoſa
  - Subſtantia?
  - Diſtributio inæqualis; unde? an univerſa?
  - Communicatio cum
    - Sævo.
    - Medullâ.
    - Tunicâ Vaſorum Communi.
  - Uſus? ad
    - Formam Corporis.
    - Motum muſculorum.
- Cutis
  - Quid?
  - Subſtantia? ex fibris inelaſticis maximè degeneratis.
  - Vaſa? Quorum diſpoſitio
    - Generalis, Reteformis.
    - in
      - Manibus,
      - Pedibus,
      - ordine parallelo.
  - Villi
    - Forma? Papillæ Pyramidalis nomen reſpuens.
    - Situs?
      - Generalis?
      - in
        - Manibus?
        - Pedibus?
        - ordine
          - Parallelo.
          - Duplicato; unde rugæ.
    - Vaſa?
      - Sanguifera;
        - cerâ replenda.
        - pro villi magnitudine, maxima.
      - Secretoria?
      - Excretoria?
      - Rete mucoſum.
    - Uſus? ad
      - Perſpirationem.
      - Fortè etiam & ſenſationem.
  - Uſus? ad
    - Corporis formam.
    - Senſibilitatem externam.
- Rete mucoſum
  - Subſtantia?
    - Nequaquàm retiformis.
    - foveis impreſſis obſita ad villorum ſitum.
    - Ex tubulis
      - breviſſimis
      - vix cohærentibus
      - conſtans;
    - Denſitatis variæ in variis ſubjectis.
  - Situs? deeſt ſub
    - unguibus in Homine.
    - ungulis Brutorum.
  - Color?
    - in Homine
      - Europæo? albus.
      - Mauro? Fuſcus.
      - Æthiope? niger.
    - ſub roſtro avis
      - Merulæ nigræ? Flavus.
      - Amadavadææ, coccineus.
    - in
      - Lacertis? viridis.
      - Piſcibus?
        - aureus.
        - argenteus.
  - Uſus? ad
    - materiæ perſpirabilis ſecretionem.
    - coloris diſtinctionem; uſus?

Cuticula

- Cuticula
  - Quid? Retis mucoſi ſuperficies condenſata.
  - Situs?
    - Externus.
    - Internus; ubi dicitur epithelia.
  - Uſus? ad
    - Partes magìs ſenſibiles tutandas.
    - fluidorum tranſpirationem cohibendam.
- Pili
  - Quid?
  - Forma?
  - Radix ſive Bulbus;
    - Forma?
    - Membrana; } in Bovis naſo conſpicua.
    - Vaſa?
    - Situs? ſub cute in
      - Homine.
      - Porco.
  - An vi Circulationis nutriantur?
  - Uſus? in
    - Capite Hominis præ cæteris animalibus?
    - Superciliis?
    - Palpebris?
    - Labiis?
    - Aliis corporis partibus?
- Secretio
  - Simplex, in
    - Uveâ;
    - Peritonæo;
    - Pleurâ;
    - Pericardio;
    - Villis
      - Inteſtinorum;
      - Cutis;
  - Compoſita, in
    - Hepate;
    - Teſte;
    - Rene;
- Perſpiratio
  - Senſibilis;
  - Inſenſibilis;
    - Subſtantia? Brevi
      - Alcalina.
      - Fætens.
    - Differentia
      - Secretionis? vid. Tab. 4tæ. figuram 2dam.
      - Subſtantiæ?

An ſecretiones inter ſe ſint commutabiles cum ſalute Animalis? nequaquâm.

Prælectio Vigeſima Nona.

De Sanguine; Nutritione; Accretione; & Maraſmo.

- Sanguis
  - Craſſamentum
    - Globuli;
      - Quid?
      - Color;
        - An a motu & calore ut in Lacte?
        - immutandus coagulatione.
      - Magnitudo eadem in fœtu & adulto.
      - Coagulandi
        - acidis.
        - Calore nimio.
      - Gravitas eadem ac feri ſanguinis.
      - Uſus? an ut Calorem Corpori concilient?
    - Fibræ;
      - Colligendæ
        - agitando ſanguinem extravaſatum.
        - motu fibrarum per gradus ceſſante.
      - Quantitas? varia in variis ſubjectis.
      - Gravitas, quam quæ cæteris partibus, major.

Sanguis

- Sanguis
  - Serum
    - concreſcible a
      - calore.
      - acidis.
    - ab admiſto ſale volatili calore non concreſcibile.
  - Sal Ammoniacale; ab
    - Igne fortiori
    - Putreſcentiâ
    - Motu nimio
    - → Alcalino Volatile.
  - Lympha; cujus quantitas $\frac{7}{8}$ totius maſſæ, ut ex Chemicis.
  - Terra
    - Salis expers; an a motu oriatur ut in aquâ coctâ?
    - Solubilis in acidis.
  - Quantitas? plus quam $\frac{5}{6}$ totius Animalis.
  - Uſus? ad
    - Nutritionem
    - Accretionem
    - Actiones
    - → Corporis.

- Nutritio
  - Quid? juſta
    - alimenti aſſimilatio in ſanguinem.
    - ſanguinis diſtributio per corporis fibras.
  - Cauſæ?
    - Secretionum recta diſpoſitio in
      - alimentis aſſimilandis.
      - ſanguine depurando.
    - Fibrarum juſta diſpoſitio quoad
      - Vim propulſivam.
      - Laxitatem receptivam.
  - Indicia?
    - Color
    - Habitus
    - Calor
    - Vires
    - (Color, Habitus, Calor, Vires →) corporis; unde?
    - Animi vigor.
    - Excrementorum Ratio.
  - Unde major ſub ſomno.

- Accretio
  - Quid? Fibrarum a Sanguine circulante elongatio.
  - Unde
    - Dolores Artuum?
    - In morbis
    - Poſt morbos
    - (In morbis, Poſt morbos →) major?
    - In Locis humidis maxima?
    - Præpropera mali ominis?

- Maraſmus
  - Quid? defectus fluidi per fibras circulantis.
  - Unde a
    - Pthiſi Pulmonum?
    - Schirro Hepatis?
    - Hydrope
      - Inæqualis?
      - Univerſus?
    - Mærore?
    - Maniâ?
    - Doloribus?

Maraſmus

- Maraſmus
  - diminutione Habitus?
  - Laſſitudine?
  - Squallore Vultus?
  - Linguâ albâ?
  - Unde cum
    - Urinis
      - Oleoſis?
      - Fætidis?
      - Rubris?
    - Sedibus
      - Liquidis?
      - Seroſis?
      - Albis?
    - Unguibus aduncis?
    - Sudoribus
      - Viſcidis?
      - Frigidis?

Prælectio Trigeſima.

Generalis OEconomiæ Hiſtoria.

- Machina Chylifica? *quæ ſpectat ad*
  - Maſticationem.
  - Deglutitionem.
  - Digeſtionem;
    - Comminutionem.
    - Solutionem.
    - Fuſionem.
  - Tranſlationem in Sanguinem.
- Machina Sanguifica?
  - Cor.
  - Pulmones.
  - Arteriæ.
- Machina Depuratoria?
  - Hepar.
  - Renes.
  - Glandulæ
    - Salivales.
    - Perſpiratoriæ.
- Machina Senſitiva?
  - Oculi.
  - Aures.
  - Nares.
  - Lingua.
  - Cutis.
- Machina Vocifica?
  - Muſculi Reſpirationis.
  - Larynx.
  - Lingua.
  - Sinus Narium.
- Machina Prolifica
  - Maſculina?
    - Corpora Pyramidalia.
    - Teſtes.
    - Veſiculæ Seminales.
    - Penis.
  - Fœminina?
    - Clitoris.
    - Nymphæ.
    - Vagina.
    - Uterus;
      - Tubæ.
      - Ovaria.

Prælectio Trigeſima Prima.

De proximis mortis cauſis.

Exploratâ jam & perſpectâ Animalis Naturâ, reſtat ut de Morte etiam pauca dicamus; ne, quæ *Semeiotices* & *Therapeutices* Fundamenta poſuit, Diſciplina in *Prognoſi* ſtabiliendâ deficere videatur.

Quoniam itaque Vita Animalis (vel ut Cauſa, vel ut Effectus) a Sanguinis Circulatione ſit inſeparabilis; Mors inſequitur.

1mo. Si deſit Fluidi Quantitas, quæ Circulationi ſufficiat.

- Fluidi deficientis
  - Cauſæ?
    - Vulnera
      - Cordis.
      - Vaſorum majorum.
    - Hæmorrhagiæ.
    - Diarrhœa.
    - Diabætes,
    - Fames ſub fibrarum laxitate.
  - Signa?
    - Pulſus
      - Mollis.
      - Debilis.
      - Tardus.
      - Parvus.
      - Intermittens.
    - Corporis
      - Frigus.
      - Pallor.
    - Spiritus Frigidus.
    - Vacillatio.
    - Lypothymiæ.
    - Convulſiones quandòque.

2do. Si Fluida ita coaleſcant, ut per minima Vaſa propelli nequeant.

- Fluidorum coaleſcentium
  - Cauſæ?
    - Febris ardentis calor intenſus.
    - Sudores profuſi.
    - Urinæ Multæ aquoſæ.
    - Pthiſis.
    - Venena Sanguinem coagulantia.
    - Lipothymiæ
      - frequentes.
      - diuturnæ.
    - Mæror.
  - Signa?
    - Corpus
      - Debile.
      - Languidum.
      - Extenuatum.
    - Digiti pallentes.
    - Ungues
      - Lividi.
      - Adunci.
    - Pedes tumidi.
    - Pulſus
      - citus.
      - parvus.
      - intermittens.
    - Alvus liquida.
    - Spiritus ſuppreſſus.
    - Sudor frigidus.

3tio. Si vaſa ita ſtrangulentur, ut invia ſe Fluidis objiciant.

Vaſorum Strangulatorm
- Cauſæ?
  - Sphacelus a { Motu / Quiete } fluidorum nimio.
  - Urinæ ſuppreſſæ in { Quantitate. / Qualitate.
  - Febris eruptivæ ſuppreſſio.
- Signa?
  - Dolor pungens.
  - Convulſiones a Stimulo.
  - Vigiliæ.
  - Torpor.
  - Frigus.
  - Senſûs / Motûs } { Hebetudo. / Privatio.
  - Color { Pallidus. / Flammeus. / Lividus.
  - Somnolentia.
  - Sudor { Levis. / Frigidus.
  - Pulſus { Vacillans. / Intermittens. / Nullus.
  - Syncope.

4to. Si ab extùs ita comprimantur Vaſa, ut impediatur Sanguinis Tranſitus ad vita neceſſarius.

Vaſorum Compreſſorum
- Cauſæ?
  - Hydrops { Pectoris. / Abdominis.
  - Peripneumonia.
- Signa?
  - Situs corporis { Erectus. / Supinus.
  - Cervix erecta.
  - Scapulæ elevatæ.
  - Brachia / Femora } expanſa.
  - Pulſus { Parvus. / Celer.
  - Reſpiratio { Parva. / Crebra.
  - Rubor / Tumor } Faciei.
  - Somni { Soporoſi. / Breves.
  - Suffocatio.

5to.

5to. Si Nervis alicundè occluſis, tollatur Cordis Motus.

Nervorum Occluſorum
- Cauſæ?
  - Hydrops, Œdema — Cerebri.
  - Effuſio Sanguinis in Cranio.
- Signa?
  - Vertigo.
  - Vigiliæ.
  - Oculorum — Splendor. Rubor. Motitatio.
  - Vox clangoſa.
  - Aurium tinnitus.
  - Vomitus cum ſurditate.
  - Artuum Vacillatio.
  - Sopor Profundus.
  - Convulſio a vi Sanguinis.
  - Senſûs, Motûs — Depravatio. Privatio.
  - Corporis Pallor.
  - Reſpiratio, Pulſus — Debilis. Rarus. Intermittens. Deficiens.

APPENDIX.

APPENDIX
Prælectioni Primæ.

De Fibræ laxæ & ſtrictæ cauſis, & conſequentiis.

- **Fibræ laxæ**
  - Cauſæ?
    - Diſpoſitio naturalis.
    - Laxæ animi paſſiones;
      - Gaudium.
      - Amor.
      - Dolor.
      - Metus.
    - Calor humidus aeris; ob
      - vim humidi laxativam.
      - imminutum atmoſpheræ pondus.
    - Rubri ſanguinis ſubſtractio.
    - Inanitio; { Evacuationes / Fames } ſub fibrâ debili.
    - Alimenta
      - Aquoſa.
      - Mucoſa.
      - Oleoſa.
      - Narcotica.
    - Quies Corporis nimia.
    - Diſtractio nimia.
  - Conſequentiæ?
    - Pulſus Mollis.
    - Corpus
      - Tactu flaccidum.
      - Aſpectu albidum.
      - Formâ æquum.
    - Capilli molles.
    - Oculi
      - Album niveum.
      - Pupilla expanſa.
    - Debilitas in / Languor a } Laboribus.
    - Vaſorum facilis { Ruptura; / Diſtenſio; } hinc
      - Plethora.
      - Catamenia.
      - Fœcunditas.
      - Partus facilis. *
      - Hæmorrhagia.
      - Anaſarca.
    - Alimenti minor aſſimilatio; unde ſanguis
      - Tenax.
      - Aquoſus.
      - Aceſcens.
      - Alcaleſcens.
    - Rachitis.
    - Vermes.
    - Stagnatio Sanguinis; unde
      - Schirri in glandulis.
      - Melancholia.
      - Fungi in { membranis. / ulceribus. }

* In eo ſita eſt eſſentialis fœminei ſexûs differentia, ut fibras habeat laxiores; quæ, cum in utero neceſſaria videatur ob immenſam ſuæ Capacitatis in gravidis Variationem, ita & in cæteris Corporis partibus æquè eſt utilis ad univerſi Æquilibrium & (quæ ab eo pendet) Animalis ſalutem. *Quære*, an in piſcibus eadem ſit fæmellis Laxitatis differentia? cum eadem ferè ſit partium generationi inſervientium variatio in utroque ſexu.

- Fibræ ſtrictæ
  - Cauſæ?
    - Diſpoſitio naturalis.
    - Tenſæ animi paſſiones;
      - Ira.
      - Invidia.
      - Odium.
    - Stimulus a
      - Motu nimio.
      - Frictione.
      - Frigore.
      - Dolore ubicunque ſito.
    - Aucta atmoſpheræ Preſſio.
    - Alimenta
      - Salina.
      - Facilè putreſcentia.
      - Auſtera.
  - Conſequentiæ?
    - Pulſus
      - Durus.
      - Fortis.
    - Corpus
      - Tactu
        - Durum.
        - Rigidum.
        - Siccum.
      - Colore
        - Rubrum.
        - Fuſcum.
      - Formâ
        - Inæquale.
        - Aſperum.
    - Capilli duri.
    - Oculi
      - Album rubicundum.
      - Pupilla parva.
    - Alimenti
      - Aſſimilatio juſta; Corporis / Animi vigor.
      - Exaltatio in ſtatum alcalinum;
        - Scorbutus.
        - Ulcera
          - maligna.
          - profunda.
        - Rabies.
        - Febres
          - malignæ.
          - purpureæ.
      - Permutatio in terream naturam;
    - Fluidi craſſioris in Corpore congeſtio;
      - (Permutatio … ; Fluidi … congeſtio;) hinc
        - Inflammatio.
        - Abſceſſus.
        - Arthritis.
        - Calculus.
        - Calli.
    - In Sexu ſequiori partus difficilis.

Appendix

Appendix Prælectioni Quartæ.

De oſſium morbis, qui aut oſſium Anatomiam illuſtrant, aut ab eâ illuſtrantur.

Anchyloſis
- Quid? duorum oſſium ab intermediis Ligamentis oſſifactis unio.
- Cauſæ?
  - Diſpoſitio ſanguinis oſſifica ſub corporis quiete.
  - Concretio fluidorum ſtagnantium ab
    - Inflammatione
    - Contuſione
    - Ulcere

    Ligamenti.

Tumor
- Exoſteuſis
  - Oſſea;
  - Spinoſa;
    - Quid?
    - Cauſæ?
- Tophus; Quid?
- Gomma; Quid?

Friabilitas;
- Unde? a fibrarum cartilaginearum maraſmo.
- Curatio? a
  - Blandis nutrientibus.
  - Corporis Quiete.

Mollities;
- Quid? ubi de Rachitide & Gibboſitate.
- Cauſæ?
  - Diſpoſitio alimenti in ſolvendâ
  - Fibrarum debilitas in conficiendâ

  Subſtantiâ cretaceâ.

Spina Ventoſa;
- Quid?
- Cauſæ?
  - Extravaſatio
  - Putrefactio

  fluidorum in oſſium cavitatibus.
- Effectus? maraſmus ab
  - evacuatione nimiâ.
  - dolore perpetuo.

Caries
- Quid? exeſio fibrarum a fluido alcalino putreſcente.
- Cauſæ?
  - Salia alcalina
    - Venerea
    - Scorbutica
  - Olea rancida
    - Extùs
    - Intùs

  oſſibus applicata.
- Effectus?
  - Debilitas oſſis ab exeſâ ſubſtantiâ.
  - Spinæ a fibris regeneratis; hinc
    - Dolor.
    - Inflammatio.
  - Fungi in membranis adjacentibus.
  - Communicatio putreſcentiæ.
- Curatio?
  - Putrefacti ſeparatione.
  - Putreſcens
    - mitigando acidorum applicatione,
    - abſorbendo reſinoſis.

- Fractura
  - Signa?
    - Vitiata forma / Accurtatio — partis contuſæ
    - Crepitatio.
    - Dolor in
      - onere ſuſtinendo.
      - movendis muſculis adjacentibus.
  - Unde hyeme frequentior, quam æſtate?
  - Species?
    - Simplex;
      - Quid?
      - Signa?
      - Curatio?
        - juſta partium compoſitio.
        - vis vitæ in callo formando.
    - Compoſita;
      - Quid?
      - Signa?
        - Fracturæ ſigna.
        - Dolor conſtans.
        - Contuſio.
        - Echymoſis.
        - Hæmorrhagia.
      - Effectus?
        - Paralyſis.
        - Aneuriſma.
        - Convulſio.
        - Sphacelus.
        - Spina Ventoſa.
        - Motûs
          - Depravatio.
          - Privatio.
      - Curatio?
        - Varia pro effectûs varietate.
        - Sanguinis miſſio ubique neceſſaria.
        - Amputationem ſæpiùs exigit.
      - Unde pejor
        - Æſtate quam hyeme?
        - Sub ætate provectâ quam juvenile?
        - a Motu, ut in prælio, quam ſub quiete?
  - Callus;
    - Quid?
    - Uſus? ad
      - Oſſa compingenda.
      - Spinas obvelandas.
    - Prægrandis nocet; unde?
    - Unde
      - Facilè formatur in juventute?
      - Difficiliùs in
        - Senibus?
        - Imprægnatis?
        - Hominibus laxioris habitûs.

Appendix Prælectioni Decimæ Sextæ.

De calculoſis fluidorum concretionibus.

- Vis Lithopoietica
  - Quid?
  - Uſus? ad oſſeæ ſubſtantiæ formationem.
  - Effectus nimiæ? ſtagnantium concretio.
- Concretio
  - Melliceris.
  - Steatoma.
  - Atheroma; in quo ſæpiùs tophi.
  - Tophi; in
    - Membranis.
    - Ligamentis arthritici.
    - Glandulis,
      - Ranulares.
      - Trachæales.
      - Bronchiales.
  - Fellea; quæ
    - Sæpiùs ſteatoma. / Flava laminata.
      - Signa?
      - Effectus?
      - Curatio;
        - Leni catharſi.
        - Diluentibus.
        - Oleoſis.
        - Emeticis.
    - Tophacea
      - Solida, / Reticulata, — in bobus.
  - Urinoſa; Calculus
    - Renum.
    - Ureterum.
    - Veſicæ.
- Calculus Renum
  - Cauſæ proximæ?
    - Renis Inflammatio.
    - Nimia Catharſis.
    - Alvus nimis ſubſiſtens.
  - Species?
    - Arenulæ
      - ſimplices. / aggregatæ. — Situs?
    - Calculi laminati.
  - Signa?
    - Dolor
      - Pungens / Gravativus
        - in regione renis.
        - auctus a
          - Flexu.
          - Tuſſi.
    - Vomitus.
    - Urinæ
      - Imminutæ.
      - Suppreſſæ.
      - Sanguineæ
        - Rubræ.
        - Nigræ.
  - Effectus?
    - Renis
      - Ulceratio.
      - Abſceſſus.
      - Sphacelus; — mors.
    - Urinæ ſuppreſſio; — mors.
  - Curatio? a
    - Leni Catharſi
    - Venæ ſectione
    - Diluentibus
    - Oleoſis
    - Narcoticis
    - — pendet.
  - Homines præ cæteris Animalibus calculoſi; unde?

- **Calculus ureterum**
  - Signa?
    - Præmiſſa calculi renalis ſigna.
    - Dolor in regione ureterum.
    - Torpor femoris vel teſtis.
  - Curatio?
    - Eadem, quæ in renis calculo.
    - Balnea tepida.

- **Calculus Veſicæ**
  - Situs?
    - in Veſicæ cavitate plerùmque.
    - an
      - inter veſicæ tunicas? etiam.
      - exinde quaqueversùm creſcat? nequaquàm.
  - Subſtantia? ex
    - Sale.
    - Terrâ.
    - Oleo.
    - Aere ad totius ponderis dimidium.
  - Color?
    - Albus;
    - Griſeus;
    - Flavus;
    - Ruber;
    - Niger;
    - & cujuſque coloris intermedii.
  - Laminæ?
    - colorum / ſoliditatis — variatio pro Variâ ſanguinis craſi.
    - in canibus nulla fere variatio. Unde?
  - Forma?
    - Lævis; ex
      - materiæ concretæ tenuitate.
      - concretione intra veſicam.
      - partibus oleoſis admixtis.
    - Spinoſa; ex
      - concretione intra veſicam.
      - Defectu materiæ oleoſæ.
    - Moriformis; ex calculorum renalium accretione.
  - Moles? Varia; a grano ad unicias decem.
  - Gravitas ſpecifica; varia.
  - Signa?
    - Dolor (in regione veſicæ; auctus a motu;) / Urinæ incontinentia; — a Spinis; ob veſicæ tenſionem.
    - Pondus in regione Veſicæ.
    - Teneſmus; / Pruritus in pene; / Dolor in teſtibus; — a pondere incumbente.
    - Urinæ (ſuppreſſio; incontinentia;) — a mole.
  - Curatio
    - Prophylactica; / Palliativa; — in
      - Cavendo a calculis renalibus.
      - Abſtinendo a
        - calefacientibus.
        - ſudorem provocantibus.
        - nimiâ catharſi.
      - Diætâ
        - relaxante fibras.
        - diluente ſalia.
        - oleoſâ.
    - Abſoluta; in
      - Lithotomiâ.
      - Prophylaxi poſt Lithotomiam.
    - An dantur Lithontriptica?
      - etiam.
      - ſed incerti effectûs.
    - An per ſe calculi
      - rumpantur? etiam.
      - diſſolvantur? fortaſſis.

Calculus

- Calculus Veſicæ
  - Lithotomia
    - Minor; Major; Superior; Lateralis;
      - Partes affectæ?
      - Commoda?
      - Incommoda?
      - Uſus Cujusque?

Appendix Prælectioni Vigeſimæ Nonæ.

De ſanguine aceſcente, & alcaleſcente; & de Miſſione Sanguinis.

- Sanguinis nimìs Aceſcentis
  - Cauſæ?
    - Fibræ nimis Laxæ, a
      - Debilitate.
      - Animo nimis occupato.
    - Alimenta aceſcentia
      - Lactea.
      - Farinacea.
      - Fermentata.
    - Medicamenta acida.
    - Aer acidus ex mineralium Fumis.
  - Effectus?
    - Ructus Acidi.
    - Cardialgia.
    - Fames.
    - Fæces acidæ; & inde
      - Dolores Colici.
      - Flatus.
    - Pallor Corporis.
    - Lentor Sanguinis.
    - Lac
      - aquoſum.
      - aceſcens.
    - Saliva acida.
    - Dentes nigri; vacillantes; exeſi.
    - Pruritus in Cute.
    - Puſtulæ.
    - Ulcera albida.

- Sanguinis nimìs Alcaleſcentis
  - Cauſæ?
    - Fibræ nimis ſtrictæ.
    - Motus nimius ſanguinis.
    - Alimenta alcaleſcentia ſub debilitate.
  - Effectus?
    - Ructus Nidoroſi.
    - Sitis.
    - Appetitus proſtratus a Guſtu / Viſu Putreſcentium.
    - Color Corporis ſqualido-Flavus.
    - Amarities in Ore.
    - Nauſea.
    - Fæces fætidæ.
    - Urinæ fætidæ.
    - Dentes ſquammoſi.
    - Caloris ſenſus.
    - Sphacelus.

- Miſſio Sanguinis
  - Plethoram tollendo
    - Extravaſationes prævertit.
    - Defluxiones nimias minuit.
    - Fluidorum { motum / ſolutionem } auget.
    - Excretiones ſalutares } auget.
  - Craſſamentum minuendo
    - Vaſa relaxat.
    - Fluida attenuat.
    - Calorem minuit.
  - Prodeſt ſub
    - Plethorâ.
    - Motu ſanguinis languido.
    - Vaſorum tenſione.
    - Calore nimio corporis.
  - Nocet ſub
    - Inanitione.
    - Virium Languore a
      - Morbo.
      - Senectute.
      - Pinguedine.
    - Debilitate / Tenuitate } Sanguinis.
    - Inceptâ criſi ſalutari.
  - An datur { Revulſio / Derivatio } topica? nequaquàm.
  - An Arteriotomia Phlebotomiâ præſtantior?
  - De
    - Hirudinibus.
    - Cucurbitis
      - Scarificatis.
      - Siccis.

Appendix.

De Actione Medicamentorum.

- Medicamenta
  - In quo diſtinguantur a diætâ?
  - actiones habent pro { Vitæ viribus. / Sanguinis craſi. } varias.
  - Species
    - Alterantia;
      - Fibras
        - relaxant.
        - roborant.
      - Fluida
        - attenuant.
        - incraſſant.
    - Evacuantia
      - Miſſio ſanguinis.
      - Sternutatoria.
      - Vomitoria.
      - Cathartica.
      - Enemata.
      - Diaphoretica.
      - Diuretica.
      - Phænigmus.
      - Veſicantia.
      - Cauſtica.
      - Setacea.
      - Fonticuli.

- Relaxantia
  - Quies
    - Corporis.
  - Diæta aquoſa;
    - jura carnium.
    - lac recens.
    - aquæ potus
      - calidæ.
      - vinoſæ.
      - chalybeatæ.
  - Balnea
    - aquoſa ſimpliciſſima.
    - aromatica.
    - emollientia; *ſuſpicanda.*
  - Fotus
    - Aquoſi.
    - Narcotici.
    - Cataplaſmata.
    - Emplaſtra.
  - Olea
    - Extùs applicata;
      - Inunctione
        - Oleis.
        - Linimentis.
      - Cataplaſmate.
      - Unguentis.
    - Intùs ſumpta, in
      - Bolo.
      - Linctu.
      - Hauſtu.
      - Emulſione.
  - Mucoſa in
    - Trochiſcis.
    - Decoctis.
  - Narcotica
    - Extùs in
      - Fotu.
      - Cataplaſmate.
      - Emplaſtris.
    - Intùs in
      - Hauſtu.
      - Bolo.
      - Pilulâ.
  - Aceſcentia Leviora, inter quæ lac ebutyratum.

- Roborantia
  - Analeptica
    - Lactea.
    - Jura Carnium.
    - ob
      - vires motorias auctas.
      - imminutam fibrarum cohæſionem.
  - Frictio.
  - Motus.
  - Alcalina ob conſervatam bilis vim.
  - Olea volatilia
    - alcalina.
    - aromatica.
  - Amara.
  - Auſtera.
  - Chalybeata.
  - Frigus
    - Aeris ſicci.
    - Balnei.

- Attenuantia
  - Roborantia, quæ ſanguinis motum augent.
  - Salia alcalina.
  - Mercurialia ſimpliciſſima.

- Incraſſantia
  - Relaxantia omnia quæ ſanguinis motum minuunt.
  - Acida.
  - Mucoſa.
- Sternutatoria
  - Quid agunt?
  - Proſint
    - capitis morbis.
    - oculorum inflammationibus.
- Vomitio
  - Quid ſit?
  - Quænam afficit? Abdominis / Thoracis / Capitis — contenta.
  - Proſit
    - Ictericis.
    - Sub inteſtinorum indiſpoſitione.
    - Menſtruis
      - ſuppreſſis.
      - nimiis.
    - Aſthmaticis.
    - Convulſionibus.
    - Cephalææ juvenum.
    - In principio Febris; ſi deſit plethora.
  - Noceat
    - Plethoricis.
    - Hæmoptyicis.
    - Inflammationibus majoribus.
    - Aneuriſmaticis.
- Cathartica
  - Quid agunt?
  - Eccoprotica
    - Caput / Pulmones / Viſcera abdominis — exonerant.
    - Sanguinis æquant diſtributionem.
  - Draſtica
    - Secretionem inteſtinalem exaugent.
    - Portæ ſanguinem incraſſant.
    - in habitu — ſanguinem fundunt. / obſtructiones tollunt. — *Quær?*
    - Sanguinem incraſſant.
  - Obſunt
    - Pthiſi Pulmonum.
    - Omni boni moris
      - ulceri.
      - abſceſſui.
    - Craſſiori ſanguinis craſi.
    - Sub criſi ſalutari.
- Eneimata
  - Quid agunt?
  - Uſus?
- Diuretica
  - alcalina; / acida;
    - Quid agunt?
    - Uſus?
- Diaphoretica
  - Quid agunt?
  - Quibus ſignis indicantur?
  - Vim auctam habent a narcoticis. Unde?
- Phænigmus
  - Origo?
  - Uſus?
  - Quid agit?

Veſicantia

- Veſicantia
  - Quid agunt?
    - In cute ſtimulant.
    - In habitu ſolvunt ſanguinem.
    - Ulcere facto, ſtimulans evacuant.
  - Proſint
    - Febribus malignis ob ſtimulum.
    - Viſcidæ ſanguinis Craſi.
  - Obſint
    - Hæmoptyicis.
    - Solutæ ſanguinis Craſi.
- Cauſtica
  - Actu;
  - Potentiâ;
    - Uſus?
- Fonticuli; Uſus?

Appendix artem obſtetricariam exponens.

De Conceptione; Gravidarum Morbis; Abortu; & Partu naturali.

- Fœcunditas Viri
  - Quid?
  - Signa? ex
    - Sanitate.
    - Semine
      - Craſſo.
      - Gravi.
    - habitu partium.
    - Appetitu venereo. Quali?
- Fœcunditas Fæminœ
  - Quid?
  - Signa? ex
    - Sanitate.
    - habitu quoad
      - menſtrua.
        - Quid?
        - Situs?
        - Duratio?
      - formationem.
      - elaſticitatem.
    - Appetitu venereo. Quali?
- Sterilitas
  - Viri unde? a
    - Vitio partium
      - Semen
        - conficientium?
        - ejaculantium?
      - fœminam irritantium?
    - æſtu venereo præpropero?
  - Fœminæ unde? a
    - Vitio Partium?
    - Habitu minus irritabili?
- Conceptio
  - Quid?
  - Signa? ex
    - Venerei appetitûs æſtu;
    - Languoris tempore;
    - Uteri ſiccitate & quâdam ſuctione a coitu.
    - Calore & motu in pelvi; *qui extaſis ſecundaria.*
    - Appetitu a ſolitis ad inſolita tranſlato.
    - Nauſeâ.
    - Vomitu.
    - Virium proſtratione per duos menſes.
    - Menſtruis ſuppreſſis cum Euphoriâ.
    - Abdominis complanatione;
    - ore Tincæ
      - clauſo.
      - aucto.
      - molli.
    - Abdomine antrorsùm & deorsùm ſine moleſtiâ tumido.
    - Umbilico elevato.

- Conceptio
  - Signa? ex
    - Motu Fœtûs quarto menſe.
    - Ore Tincæ attenuato ſexto menſe?
    - Mammis & Papillis — duris. tumidis. elevatis.
    - Areolis mammarum papilloſis.
    - His quandòque accedit — Effloreſcentia in cute. Somnolentia.

- Conceptiones falſæ
  - Ventus.
  - Aqua.
  - Mola.

- Conceptio Aquoſa
  - Situs? in — Ovariis; Utero; — Unde?
  - Signa? ex
    - Abdominis — Dolore; Formâ; — Unde?
    - Abdomine non complanato.
    - Colore vultus pallidiore.
  - Curatio? a — Chalybeatis, Purgantibus, Balneis, Emeticis — ordine uſurpatis.

- Aphoriſmi
  - *Quæ aquam in utero gerunt, Abdomen æqualitèr tam ſurſùm quam deorſùm tumidum habent.*
  - *Aquæ, quæ in utero reperiuntur, in ſuis propriis membranis quandòque continentur.*

- Conceptio Molæ
  - Quid?
  - Unde?
  - Signa? e
    - Ventre — Duriore. Magis dolente.
    - Motu — raro. diverſo.
    - Gravitate magis moleſtâ.
    - Mammis flaccidis.
  - Curatio?

- Aphoriſmi
  - *Mola, quantò diutiùs geritur, eo periculoſior.*
  - *Mola quarto plùs minùs menſe plerùmque depellitur.*
  - *Depulſâ molâ, ſi fluxus ſanguinis perſtet, extraneum quoddam utero inhæret.*
  - *Molæ nullæ plerùmque ſunt aquæ præter Hydatides.*

Gravidarum Morbi.

- Vomitus
  - Unde eveniat?
  - Quo tempore — incipit? deſinit?
  - Effectus? Abortio.
  - Curatio? — Venæſectione. Leni catharſi. Stomachicis.
  - Uſus? *ſecundum naturam?* uteri expanſio.

Dolor

- Dolor
  - Lumborum ;
  - Renum ;
  - Inguinis ;
    - Qualis ?
    - Unde ?
    - Curatio ?
      - Situ.
      - Oleoſis.
      - Venæſectione.

- Dolor Mammarum
  - Unde ?
  - Curatio
    - Leni Calore.
    - Oleoſis.
    - Venæſectione.

- Tumor crurum & varices
  - Unde ?
  - Curatio ?
    - ſitu.
    - compreſſione.

- Labiorum tumor
  - Unde ?
  - Curatio ?
    - Fomentatione.
    - Diureticis.
    - Scarificatione.

- Deſcenſus Uteri
  - Unde ? a
    - Violentiâ quâdam.
    - Laxitate naturali.
  - Effectus ? uteri
    - inflammatio.
    - tenſio.
  - Curatio ?
    - Quiete.
    - Situ corporis.
    - Peſſario.
    - Adſtringentibus.

- Urinæ incontinentia
  - Unde ?
  - Curatio ?

- Tuſſis
  - Unde ? a
    - Sanguine vitiato ?
    - Utero comprimente Pulmones ?
  - Effectus ? abortio.
  - Curatio ?
    - Venæſectione.
    - Oleoſis.
    - Lenitivis.

- Alvi Fluxus
  - Effectus ? abortio.
  - Curatio ?

- Hæmorrhoides.
  - Unde ?
  - Effectus ?
  - Curatio ?
    - Situ.
    - Fomentatione.
    - Venæſectione.
    - Appertione.

- Febris acuta
  - Effectus ?
    - Abortus.
    - Mors : unde ? ab uteri Sphacelo.
  - Curatio omnimodâ evacuatione.

- uxus Menſtruus
  - Quomodo a fluxu uterino dignoſcendus?
  - Unde? a
    - Plethorâ.
    - Sanguinis tenuitate.
    - Vaſorum laxitate.
  - Curatio?
    - Quiete.
    - Situ corporis.
    - Abſtinentiâ a
      - Venere.
      - irritantibus.
      - calfacientibus.
    - Adſtringentibus frigidis.
    - Venæſectione.

- *horiſmi*
  - *Omnis dolor in primò gravidis major.*
  - *Quibuſdam per primos menſes impunè fluunt menſtrua.*
  - *In Gravidarum febribus criſi naturali res rarò committenda eſt.*

- xus Sanguinis ab Utero
  - Signa?
    - Os Tincæ apertum.
    - Dolor plerùmque præcedens.
    - Violentia quædam præcedens.
    - Subitò copioſè effertur.
    - Continuo rivo defluit.
  - Effectus? abortio.
  - Curatio?
    - Quiete.
    - Abſtinentiâ a
      - Venere.
      - irritantibus.
      - calfacientibus.
    - Miſſione Sanguinis.
    - Adſtringentibus actu frigidis.
    - Fœtûs eductione.

- *horiſmi*
  - *Poſt ſyncopen vix redeunt dolores.*
  - *Pedibus, ſi fieri poſſit, extrahetur fœtus.*
  - *Quibus os Tincæ tenue & molle, faciliù educatur fœtus.*

- iiſſio Fœtûs
  - Effluxio; Expulſio; Partus; — Quid?

- bortio
  - Unde eveniat? a
    - Matris Tenſione; Laxitate. — nimiâ.
    - Vi uterum comprimente.
    - Fœtu.
  - Signa?
    - In ventre dolor verſus Renes.
    - Sanguinis ex utero fluxus.
    - Aquæ vel
      - formatæ.
      - deſcendentes.
    - Mammæ flaccidæ.
    - Lactis aquoſi e mammis profluvium.
    - In utero gravitas cum fœtore.
  - Curatio?
    - Quiete in ſitu idoneo.
    - Abſtinentiâ a
      - comprimentibus uterum.
      - calfacientibus.
    - Venæſectione.

Aphoriſmi

Aphoriſmi
- *Dolores abſque aquis formatis enemate ſæpe ſedantur.*
- *Aquis non formatis prohibendus eſt partus.*
- *Periculum ex Abortu majus plerùmque, quam ex partu.*
- *Quantò magis ſubitanea eſt abortio, eo difficilior placentæ extractio.*
- *Ni mala urgeant ſymptomata, omnis Partus, etiam mortui, naturæ committatur.*
- *Quæ ſtatis temporibus abortiunt, uterum habent vel*
  - *Prædurum.*
  - *Prælanguidum.*

Ad Partum naturalem requiruntur
- Fœtûs
  - Ætas;
  - Vires;
  - Situs; — Qualis?
- Matris
  - Forma;
  - Status;
  - Vires; — Qualis?

Partûs appropinquantis ſigna
- Dolor verſus Renes cum doloribus reſpondentibus.
- Tumor Ventris immutatus.
- Urinæ vel
  - incontinentia.
  - ſuppreſſio.
- Aquarum Formatio.

Partûs ferè adſtantis ſigna
- Dolor verſus Renes & Lumbos auctus.
- Pulſus in Carpis
  - frequens.
  - plenus.
  - altus.
- Rubor vultus.
- Os uteri externum tumidum.
- Vomitus.
- Os Tincæ magìs apertum.

Partûs adſtantis ſigna
- Os Tincæ magis apertum.
- Aquarum formatio major.
- Dolores ad Sacri & Pubis articulum.
- Tremores ſine frigore.

Partui profuerint
- Situs Corporis erectus, ſi vires ferant.
- Unguenta emollientia.
- Cardiaca.
- Medicamina
  - Abdomen evacuantia.
  - Uterum comprimentia.

Aphoriſmi
- *Res ita ſe habeant ut Mulier utero gerat a ſeptem ad tredecim menſes.*
- *Urgentibus maxime doloribus quærendus eſt Fœtûs ſitus.*
- *Non niſi quieſcenti utero manus eſt intromittenda.*
- *Violentis doloribus ſubitò deficientibus, ſi ſuperveniat vomitus, metuendum ne laceretur uterus.*
- *Viribus derepentè deficientibus, Lethalis extravaſatio eſt metuenda.*

Placenta

- Placenta
  - Quid?
  - Uſus?
  - Naturalitèr quomodo expellatur.
  - Retentæ
    - Signa?
      - Dolores quaſi parturientium.
      - Gravitas in utero.
      - Sanguinis profluvium.
    - Effectus?
      - Sanguinis fluxus Lethalis.
      - Gangræna.
  - Expulſio promovenda
    - Injectionibus; qualibus?
    - Manu.
    - Irritantibus.
  - *Aphoriſmi*
    - *Placenta, Quæ Schirroſa eſt, difficillimè extrahitur.*
    - *Funis, qui Marcidus, facillimè rumpitur.*

De Partu difficili, & Puerperarum Morbis.

- Partus difficilis fiat ob
  - Matris
    - Ætatem
      - juniorem.
      - provectiorem.
    - Corpus
      - Malè formatum.
      - nimìs obeſum.
      - nimìs macilentum.
    - Animum depreſſum.
    - Vires labefactas.
  - Fœtûs
    - Aquas ante fœtum profluxas.
    - Imbecillitatem.
    - Corpus
      - prægrande.
      - malè formatum.
    - ſitum inidoneum.
    - funem implicatum.

- *Partui difficili vix ſufficient, quibus*
  - *Corpus ſudoribus frigidis obrutum.*
  - *Syncope frequens cum frigidis ſudoribus.*
  - *Convulſiones ſine recognitione.*
  - *Vires deficiunt.*
  - *inferiora abdominis*
    - *Tenſa.*
    - *Inflammata.*

- *Mater*
  - *Quæ ætate provectior, magìs inungenda eſt.*
  - *Quæ corpore malè formata, in ſitu erecto diutiùs ſuſtinenda eſt.*
  - *Quæ*
    - *Macilenta, ſovenda eſt unguentis.*
    - *Animo eſt depreſſa, cardiacis roboranda.*

- Fœtus imbecillis dignoſcatur ex
  - Partu
    - Languido.
    - Diuturno.
  - Sanguinis fluxu.
  - Matris viribus languidis.
  - Fœtûs pulſu in fune.

Fætus Mortuus dignoſcitur ex
- Mammis flaccidis.
- Aquarum fœtore.
- Frigore ventris laterumque.
- Gravitate in utero.
- Capitis mollitie.
- Defectu pulſûs in fune.
- Cuticulæ ſeparatione.
- Meconii (abſque cauſâ) expulſione.

Fœtus malè ſitus dignoſcitur ex
- Doloribus non ritè reſpondentibus.
- Doloribus nimìs lentis.
- Aquis furtivis.
- Tactu.

Pedibus ſe præſentantibus,
- Situs non immutandus, ni ut Facies poſteriora ſpectet.
- Manus ad latera componendæ.
- Cavendum ne caput detineatur.

Caput in utero relictum extrahatur
- Manu.
- Inſtrumento.
- Diminutione.
- An placenta prius extrahenda ?

Præſentante ſe { Facie, / Collo, } { Ad ſitum naturalem reducendus vel Pedibus extrahendus eſt } Fœtus.

Funis (ſi ſe præſentet) reducetur ; fœtuſque pedibus quàm citiſſimè extrahetur ; exindè tamen lividus plerùmque fit vultus.

Funis implicatus, æquovè brevior, fœtûs reſilitionem poſt finitum dolorem efficit.

Funis collo circumductus commodiſſimè quandòque ſcindatur.

In omni malo ſitu, ut & in rebus deſperatis, pedibus extrahetur fœtus.

In partu gemino poſterior pedibus plerùmque extrahendus, ideòque membranæ quam citiſſimè rùmpendæ ; niſi promptè rem ipſa agit natura.

De Puerperis.

Poſt partum agenda :
- Cavendum ne frigido lædatur Uterus.
- Labiis applicentur
  - Emollientia.
  - Leniter diſcutientia.
- Lac
  - alliciendum
    - Calore, / Oleoſis, } cum Suctu.
  - avertendum
    - Diſcutientibus.
    - Adſtringentibus.
    - Enemate repetito.
- Enema alternis diebus injiciendum. Unde?
- Conſervanda ſunt lochia.

- Lochia
  - Quid?
  - Duratio? ad dies quindecem plùs minùs.
  - Bonorum ſigna?
    - Color gradatìm mutatus.
    - Conſiſtentia æqualis.
    - Nullus fœtor.
    - Quotidiana diminutio.
  - Nimiorum effectus?
    - Syncope.
    - Convulſiones.
    - Pallor vultus.
    - Debilitas.
    - Crurum tumor.
  - Suppreſſorum
    - Cauſæ?
      - Uteri inflammatio.
      - Alvi fluxus.
      - Animus depreſſus.
      - Adſtringentium uſus.
    - Symptomata?
      - Febris.
      - Dolor
        - Capitis.
        - Mammarum.
        - Renum.
        - Lumborum.
        - Uteri.
      - Ventris tumor.
      - Spiritûs difficultas.
      - Cordis palpitatio.
      - Syncope.
      - Convulſiones.
      - Delirium.
    - Curatio?
      - Clyſmata.
      - Venæſectio.
      - Aperientia.
      - Paregorica.
    - Effectus?
      - Sphacelus Uteri.
      - Mors.
  - *Aphoriſmi, Quantò citiùs ſiſtuntur lochia, eò pejus.*

Puerperarum Morbi.

- Contuſiones / Fiſſuræ
  - Unde?
  - Curatio?
    - Fomentatione.
    - Emollientibus.

- Deſcenſus Uteri
  - Symptomata ?
    - Dolor
      - Renum.
      - Lumborum.
      - Uteri.
    - Gravitas in pelve.
    - Urinæ ſuppreſſio.
  - Curatio ?
    - Evacuatione Abdominis.
    - Situ idoneo.
    - Venæſectione.
    - Fomentatione.
    - Reductione.
    - Peſſario.
    - Topicis adſtringentibus.
- Uteri Inflammatio
  - Signa ?
    - Uterus
      - Tumidus.
      - Dolens.
      - Gravis.
      - Tenſus.
    - Dolor; ab expulſâ { Urinâ / Alvo } auctus.
    - Febris vehemens.
    - Spirandi difficultas.
    - Singultus.
    - Vomitus.
    - Convulſio.
  - Effectus ?
    - Schirrus.
    - Abſceſſus.
    - Cancer.
    - Sphacelus.
    - → Mors.
  - Curatio ?
    - Venæſectione repetitâ.
    - Diætâ refrigerante.
    - Injectione
      - Emolliente.
      - Anodynâ.
- Uteri Schirrus
  - Signa?
    - Os Uteri
      - Majus.
      - Brevius.
      - Magis inæquale.
      - Durius.
    - Uteri moles aucta.
    - Gravitas in pelve.
    - Urinæ incontinentia.
    - Dolor { Renum; / Inguinis; / Femorum; } qualis ?
  - Curatio ?
    - Refrigerantibus evacuationibus.
    - Chalybeatis.

- Cancer Uteri
  - Signa ?
    - Schirri ſigna.
    - Dolor in utero pungens.
    - Sanies
      - Seroſa.
      - Fœtida.
      - Nigra.
      - Cruenta.
    - Fluxus Sanguinis
      - Synceri.
      - Coagulati.
    - Ulcus in Ore Tincæ
      - Sordidum.
      - Inæquale.
    - Dolor; ab expulſâ { Urinâ / Alvo } auctus.
  - Curatio tota palliativa
    - Refrigerantibus.
    - Emollientibus.
    - Lacteis.
    - Anodynis.
  - *Aphoriſmi*
    - *Quæ menſtruorum ad inſtar poſt annum quinquageſimum fluunt, in cancrum tandem mutantur.*
    - *Cancri in Utero nulla eſt Curatio.*

F I N I S.

ORDO PRÆLECTIONUM.

1*ma*. *De Animali in genere; Fibris; & Ligamentis.*
2*da*. *De Membranis; Adipe; Arteriis; Venis; & Lymphaticis.*
3*tia*. *De Nervis; Glandulis; & Muſculis; & MOTU MUSCULARI.*
4*ta*. *De Oſſibus in genere; Cartilaginibus & OSSIFICATIONE.*
5*ta*. *De oſſium articulationibus.*
6*ta*. 7*ma*. } *De Cranio, ejuſque Oſſibus; Suturis; & Foraminibus.*
8*va*. *De Oſſibus Faciei; & maxillarum.*
9*ma*. *De Oſſibus Trunci.*
10*ma*. *De Oſſibus Artuum.*
11*ma*. *De Muſculis Abdominis, ejuſque contentis in ſitu.*
12*ma*. 13*tia*. } *De Muſculis Scapulæ; Humeri; Ani & Penis; Capitis; Colli; Dorſi, Coccygis; & Reſpirationi inſervientibus: De Pleurâ & Thoracis contentis in Situ.*
14*ta*. 15*ta*. } *De Organis Digeſtioni inſervientibus; & DIGESTIONE.*
16*ta*. *De Organis Ouropæis; & URINIS.*
16*ta*. *De Cordis ſtructurâ; & Motu; & de CIRCULATIONE SANGUINIS.*
17*ma*. *De Pulmonum ſtructurâ; & RESPIRATIONE.*
18*va*. *De Linguâ; oſſe Hyoeide; Gulâ; & Uvulâ.*
19*na*. *De Glandulis Salivalibus; & Muſculis Maxillæ & Faciei.*
20*ma*. *De ſtructurâ Laryngis, & LOQUELA; & Muſculis Brachii & manûs.*
21*ma*. *De Muſculis Femoris; Tibiæ; & Pedis.*
22*da*. *De Viſûs Organo; & VISU.*
23*tia*. *De Organo auditûs; & AUDITU.*
24*ta*. *De Cerebro; Nervis; & SENSATIONE.*
25*ta*. 26*ta*. } *De Partibus Generationi inſervientibus Maſculinis, & Fæmininis, & de GENERATIONE*
27*ma*. *De Fœtu in Utero; & CIRCULATIONE SANGUINIS IN NON NATIS*
28*va*. *De Corporis Integumentis; & SECRETIONE ANIMALI.*
29*na*. *De Sanguine; NUTRITIONE; ACCRETIONE & MARASMO.*
30*ma*. *Generalis Œconomiæ Hiſtoria.*
31*ma*. *De PROXIMIS MORTIS CAUSIS.*

Appendix.

1*mæ*. *De Fibræ laxæ & ſtrictæ cauſis; & conſequentiis.*
4*tæ*. *De oſſium morbis, qui aut oſſium Anatomiam illuſtrant, aut ab eâ illuſtrantur.*
16*ta*. *De Vi Lithopoieticâ animalium; & de calculoſis concretionibus.*
29*næ*. *De Sanguinis alcaleſcentis, & aceſcentis cauſis, & conſequentiis.*
De Actionibus medicamentorum in varias corporis partes.
De Arte obſtetricariâ.